

Tallinna kalmistud 2018

Tellijä: Tallinna Linnakantselei

Töö teostaja: Eesti Uuringukeskus OÜ

16.07.2018

SISUKORD

KOKKUVÕTE	3
METOODIKA	5
UURINGU EESMÄRK	5
VALIMI KIRJELDUS	5
UURINGU LÄBIVIIMISE PROTSESS	6
ANDMETÖÖTLUS	7
VASTAJA PROFIL	7
TULEMUSED	9
1. TALLINNA KALMISTUTE KÜLASTAMISE SAGEDUS JA EESMÄRK PEALINLASTE SEAS	9
2. TALLINNA KALMISTUTE KÜLASTAMINE KALMISTUTE LÕIKES	10
3. PRÜGI SORTEERIMINE TALLINNA KALMISTUTEL	25
4. TALLINNA KALMISTUTEL ASUVA HAUAPLATSIS KASUTAMISEKS LEPINGU SÕLMIMINE ...	25
5. TEADLIKKUS KOOSKÕLASTADA HAUAPLATSIS EHTAMIST JA KUJUNDAMIST ERAFIRMA POOLT	28
6. TEADLIKKUS TALLINNA KALMISTUTE EESKIRJADEST	29
7. EESTI KALMISTUTE REGISTRI HAUDI KASUTAMINE	30
8. TALLINNA KALMISTUPARKIDE KÜLASTAMINE	32
9. HUVI TALLINNA KALMISTUTE EKSKURSIONIDE VASTU	35

KOKKUVÕTE

- ✓ Antud uuringu eesmärgiks oli uurida Tallinna kalmistute ja kalmistuparkide külastatavust tallinlaste seas ning tallinlaste hinnanguid ja ootusi Tallinnas asuvatele kalmistutele ja kalmistuparkidele.
- ✓ Uuringus osales kokku 819 pealinlast, kelle vanus oli vähemalt 15 eluaastat. Valimi ülesehitus vastab Tallinna elanike struktuurile soo, vanuse ja rahvuse lõikes.
- ✓ Tallinna kalmistuid on viimase aasta jooksul külastanud 62% pealinlastest.
- ✓ Kõige enam käivad tallinlased kalmistutel eesmärgiga külastada lähedaste haudasid (88%), matustel (17%) või niisama jalutamas (10%).
- ✓ Kõige enam külastavad pealinlased Pärnamäe (37%) ning Liiva kalmistut (36%). Mõnevõrra vähem külastatakse Rahumäe (24%), Metsa- (16%) ja Siselinna kalmistut (14%). Kõige vähem külastatakse Hiiu-Rahu (3%), Pirita (3%) ja Juudi kalmistut (1%).
- ✓ Kõige enam ollakse kalmistutel rahul üldise kalmistu hooldamisega ning prügikastide piisavuse ja kättesaadavusega.
- ✓ Rahulolematuse põhjused on kalmistute lõikes mõnevõrra erinevad, kuid kõige sagedamini on probleeme seoses parkimisvõimalustega, küünalde, lillede, tikkude, laternate ning pärgade müügiga kalmistu väravas, kastmisvee mittekättesaadavusega ning turvalisusega.
- ✓ Kalmistutel sorteerib prügi alati 43% külastajatest, sama palju on ka neid, kes ei sorteeri prügi üldse. Prügi ei sorteerita seetõttu, et on liiga vähe konteinereid või need puuduvad üldse, tuntakse, et ei ole vaja prügi sorteerida või tekib ühetaoline prügi.
- ✓ Tallinna kalmistutel asuva hauaplatsi kasutamiseks on lepingu sõlminud 45% kalmistu külastajatest, 33% ei ole lepingut sõlminud ning 22% ei ole sellest teadlikud, kas nemad või nende leibkonna mõni liige on sõlminud lepingu. Tallinna kalmistute hauaplatsi kasutamise lepingu on sõlminud vaid 13% isikutest elektrooniliselt.
- ✓ Viimase 2-aasta jooksul on 15% Tallinna kalmistute külastajatest tellinud mõnelt erafirmalt hauaplatsi ehitamist või kujundamist. Hauaplatsi ehitamise või kujundamise erafirmalt tellinud isikutest on 57% teadlikud, et töö tuleb eelnevalt kalmistuga kooskõlastada.
- ✓ Tallinna kalmistute eeskirjadega on tutvunud 30% kalmistute külastajatest.
- ✓ Eesti kalmistute registrit Haudit on kasutanud 19% pealinlastest.

- ✓ Viimase 12-kuu jooksul on Kalamaja kalmistuparki külastanud 17% pealinlastest ning Kopli kalmistuparki 12% tallinlastest.
- ✓ 79% tallinlaste jaoks on oluline, et nii tegutseval Tallinna kalmistutel kui ka kalmistuparkides oleks olemas infotahvlid, viidad ja sildid kalmistu ajaloo, kalmistule maetud tähelepanuväärsete inimeste, kultuuriväärtuste ja loodusobjektide kohta.
- ✓ Turistide külastusega arvestamist Tallinna ajalooliste kalmistute (Siselinna kalmistu ja Metsakalmistu) kujundamisel ja arendamisel peab pigem või väga oluliseks 75% pealinlasi.
- ✓ Ajaloo ja koduloo teemalistest ekskursioonidest kalmistutel on huvitatud 52% ning loodusteemalistest 29% pealinlastest.

METOODIKA

Uuringu eesmärk

Uuringu eesmärgiks oli uurida Tallinna kalmistute ja kalmistuparkide küllastatavust tallinlaste seas ning tallinlaste hinnanguid ja ootusi Tallinnas asuvatele kalmistutele ja kalmistuparkidele.

Valimi kirjeldus

Uuringus osales kokku 819 Tallinna elanikku, kelle vanus oli vähemalt 15 eluaastat. Valimi ülesehitus vastab Tallinna elanike struktuurile soo, vanuse, rahvuse lõikes. Igas linnaosas küsitleti vähemalt 70 vastajat vähendades proportsionaalselt suuremate linnaosade vastajate arvu.

Saadud küsitlustulemi ja statistilise mudeli võrdlemisel ilmnunud erisuste vähendamiseks arvutati välja 2 kaalu vastavalt sotsiaal-demograafiliste tunnuste jaotusele Tallinna linna üleselt (vanus, sugu, rahvus, linnaosa) (Tabel 1) kui ka linnaosade kvootide lõikes (rahvus, sugu, vanus). Sotsiaaldemograafiliste tunnuste mudeli koostamisel on kasutatud Tallinna linna statistilisi andmeid seisuga 01.01.2018.

Tabel 1. Tallinna linna üldpopulatsioon, kaalumata ja kaalutud valim.

		Üldkogum N	%	Kaalumata valim N	Kaalumata valim (%)	Kaalutud valim N	Kaalutud valim %
Sugu	Mehed	168807	45%	363	44%	365	45%
	Naised	210419	55%	456	56%	454	55%
	Kokku	379226	100%	819	100%	819	100%
Vanus	15–29	80776	21%	172	21%	174	21%
	30–44	109281	29%	227	28%	236	29%
	45–59	82721	22%	185	23%	179	22%
	60–74	66964	18%	145	18%	145	18%
	75+	39484	10%	90	11%	85	10%
	Kokku	379226	100%	819	100%	819	100%
Rahvus	Eestlased	239 054	53%	461	56%	434	53%
	Mitte-eestlased	209 711	47%	358	44%	385	47%
	Kokku	448 765	100%	819	100%	819	100%
Linnaosa	Haabersti	37951	10%	74	10%	82	10%
	Kesklinn	52777	14%	104	14%	114	14%
	Kristiine	28188	7%	72	8%	61	7%
	Lasnamäe	101615	27%	205	27%	219	27%
	Mustamäe	59146	16%	118	16%	128	16%
	Nõmme	32798	9%	71	9%	71	9%
	Pirita	15001	4%	70	4%	32	4%
	Põhja-Tallinn	51750	14%	105	14%	112	14%
	Kokku	379226	100%	819	100%	819	100%

Uuringu läbiviimise protsess

Uuringu läbiviimisel võeti aluseks Tellija poolt koostatud ankeet, millesse viidi kokkuleppel sisse ka mõningaid muudatusi. Küsitluses kasutati enamjaolt valikvastustega kinniseid, kuid ka mõningaid lahtiseid küsimusi.

Andmete kogumiseks kasutati uuringumeetodina telefoniküsitlust (CATI). Ankeedile sai vastata nii eesti kui vene keeles. Küsitlus toimus perioodil 28.06-10.07.2018

Keskmine aeg küsitlusele vastamiseks oli 15 minutit.

Andmetöötlus

Enne andmete analüüsimist viidi läbi kvaliteedikontroll.

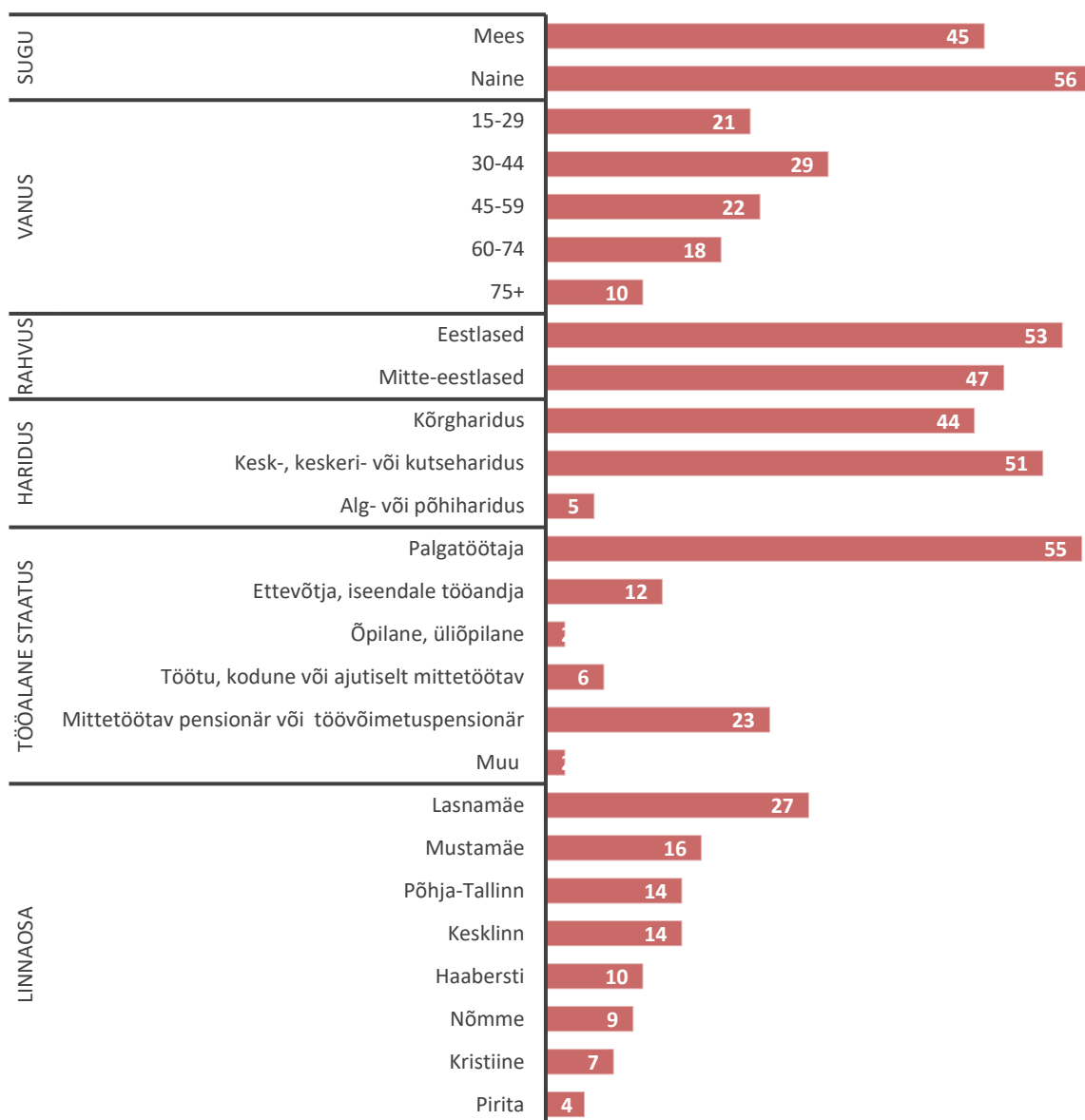
Küsitlustulemuste töötlemiseks kasutati andmetöötluspakette *MS Excel* ja *SPSS*. Statistilist olulisust mõõdeti Hii-ruut testidega soo, vanuse, rahvuse lõikes ning raportis on välja toodud vaid need erinevused, mis osutusid statistiliselt olulisteks ning mida saab seega laiendada ka üldkogumile.

Joonistel jm toodud andmed on ümardatud arvutiprogrammi poolt ja seetõttu võib ridade või veergude summa moodustada kohati veidi alla või üle 100%.

Käesoleva uuringu tulemused on laiendatavad Tallinna vähemalt 15-aastasele elanikkonnale, sealjuures jääb maksimaalse valimivea suurus 95-protsendisel usaldusnivool 3,42 % piiridesse (väiksemate alagruppide vaatlemisel võib viga olla suurem).

Vastaja profiil

Naisi oli valimis veidi enam kui mehi ja eestlasi rohkem kui mitte-eestlasi, vanusegruppidest olid suurima esindatusega 30-44-aastased, hariduse koha pealt kesk-, keskeri või kutseharidusega inimesed ja tööalase staatuse osas palgatöötajad (Joonis 1). Linnaosade lõikes oli enim vastajaid Lasnamäelt.

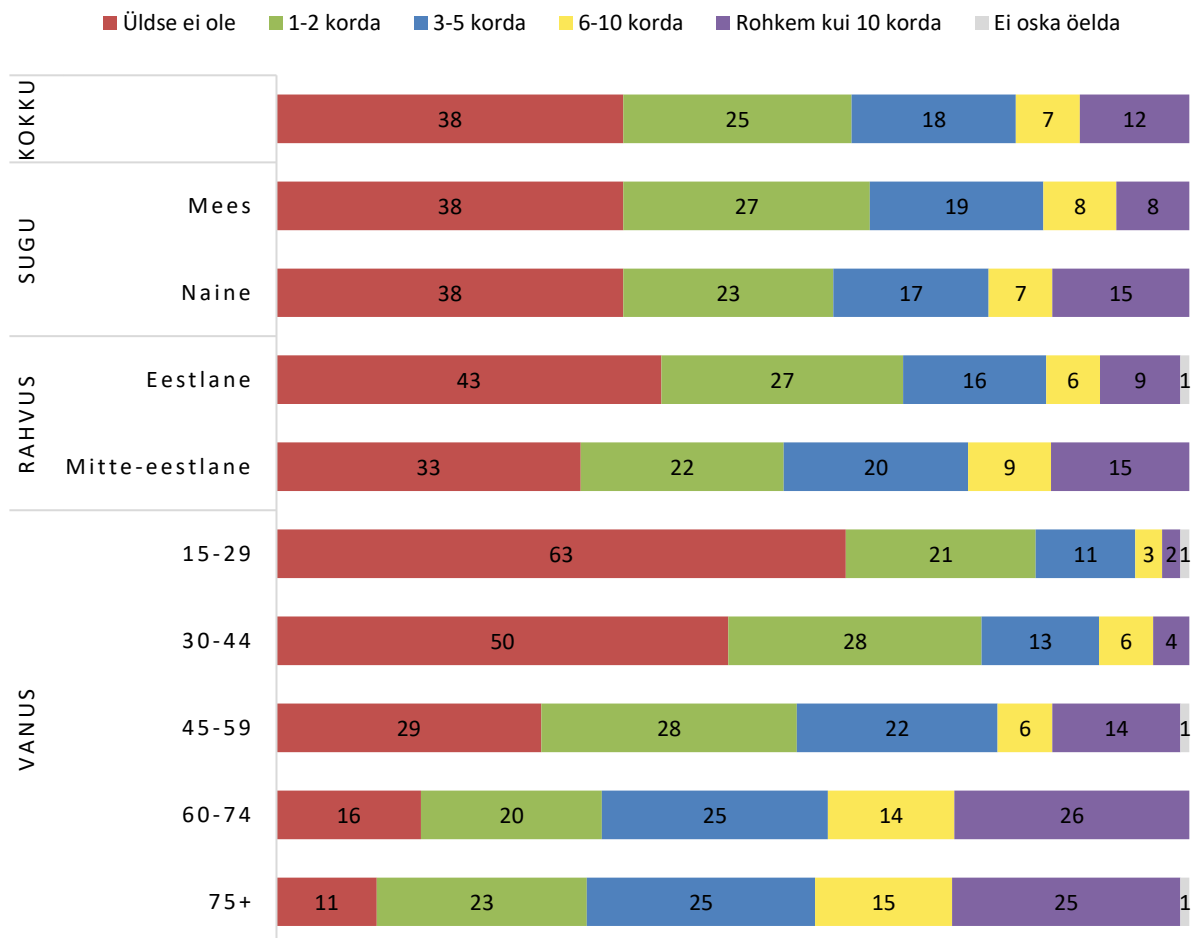

Joonis 1. Vastajate jaotus sotsiaaldemograafiliste tunnuste lõikes (%).

TULEMUSED

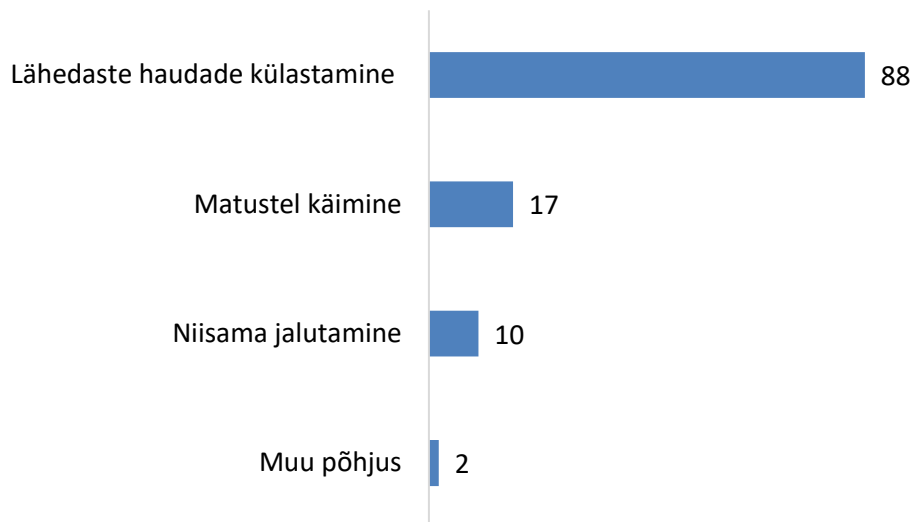
1. Tallinna kalmistute külastamise sagedus ja eesmärk pealinlaste seas

Tallinna kalmistuid on viimase aasta jooksul külastanud 62% pealinlastest (Joonis 2). Neljandik tallinlastest on kalmistuid külastanud 1-2 korda viimase aasta jooksul, ligikaudu viiendik on külastanud 3-5 korda ning sama suur hulk on kalmistuid külastanud 6 või enam korda. Keskmiselt sagedamini külastavad kalmistuid mitte-eestlased ning vanemaelised pealinlased, eriti üle 60- aastased inimesed. Võrreldes meestega on naiste seas keskmiselt rohkem neid, kes külastavad kalmistut väga tihti ehk üle 10 korra aastas.

Joonis 2. Kalmistute külastamise sagedus soo, rahvuse ja vanuse lõikes.(%).

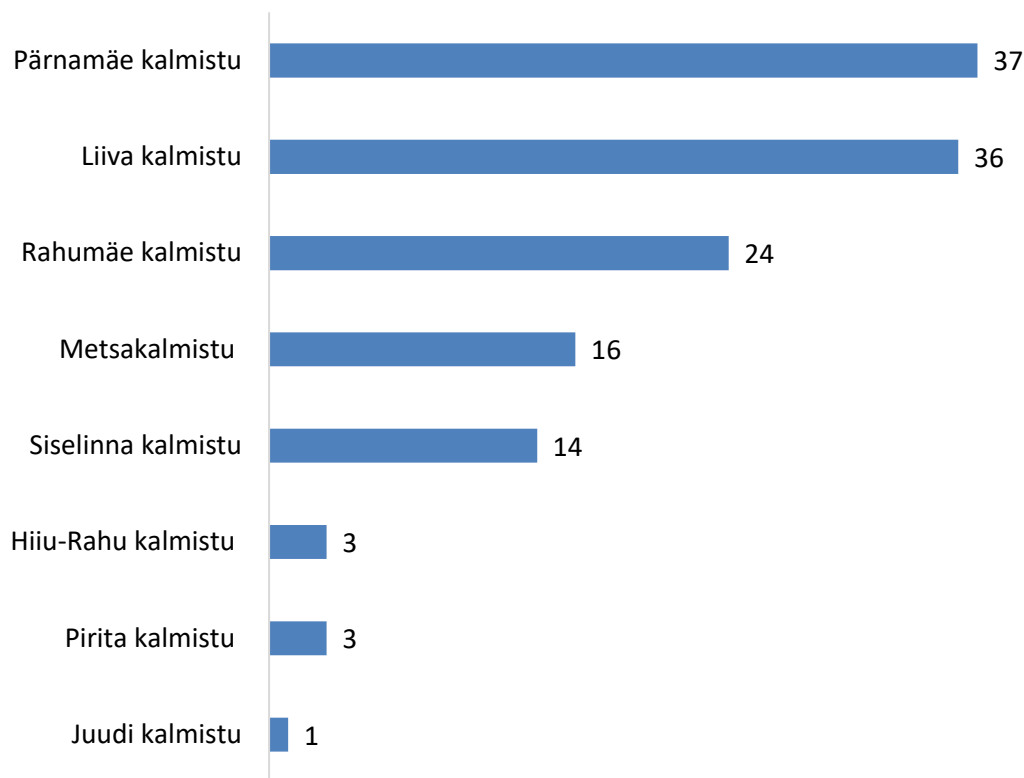
Kõige enam käivad tallinlased kalmistutel eesmärgiga külastada lähedaste haudasid (88%), matustel (17%) või niisama jalutamas (10%) (Joonis 3). Muudest põhjustest tõi 3 vastajat välja mälestusmärgi külastamist, 6 vastajat töö või erialahuvi, 1 vastaja kontserdi külastust ning 1 külastaja kiriku rekonstrueerimist.

Joonis 3. Kalmistute külastamise põhjus (%)

2. Tallinna kalmistute külastamine kalmistute lõikes

Kõige enam külastavad pealinlased Pärnamäe (37%) ning Liiva kalmistut (36%) (Joonis 4). Mõnevõrra vähem külastatakse Rahumäe (24%), Metsa- (16%) ja Siselinna kalmistut (14%). Kõige vähem külastatakse Hiiu-Rahu (3%), Pirita (3%) ja Juudi kalmistut (1%).

Joonis 4. Kalmistute külastamine Tallinna erinevate kalmistute lõikes (%).

Metsakalmistu

Metsakalmistu külastajad on kõige enam rahul kalmistul prügikastide piisavuse ja kättesaadavusega (85%) ning üldise hooldamisega (85%) (Joonis 5). Rahulolematust erinevate Metsakalmistu aspektidega on suhteliselt vähe, kuid kõige enam said halva hinnangu küünalde, lillede, tikkude, laternate ning pärgade müük kalmistute väravas (13%) ning parkimisvõimalused (12%). Paari aspekti puhul hindasid osad pealinlased olukorda ka väga halvaks: infotahvlid, viidad ja sildid kalmistu ajaloo ja haudade kohta (2%), pimedus (2%) ja ebaturvalisus (1%). Üle poolte külastajatest ei osanud hinnata Metsakalmistu hauaplatsi hooldusteenust, suhtlust kalmistu personaliga, valgustust ja matuste teenuseid.

Metsakalmistu külastajatelt küsiti ka, mis neile kõige enam ja kõige vähem meeldib selle kalmistu juures ning milliseid teenuseid võiks veel sellel kalmistul olla. Kõige enam meeldib Metsakalmistul külastajatele haljastus, kujundus ja loodus (36%), vaikus ja rahu (14%), ilu (12%) ja korrashoid (11%). Lisaks toodi välja meeldivate aspektidena kuulsuste matmiskohad, asukoht, ligipääsetavus, erinevus teistest kalmistutest ning planeering ja meeldiv personal.

Negatiivseid aspekte toodi välja vaid 16 korral. Häirivate aspektidena nähti turvalisuse probleemi, korrastamata hauaplatse, üldist korrashoiuprobleemi, ligipääsetavust, kabeli jahedust aastaringselt, mittesobivat planeeringut, värava hirmuäratavaid skulptuure, sääski ja põtru.

Ettepanekud kalmistu teenustele olid järgmised:

Et oleks teenindajaid, kes aitaks leida haudasid kiiremini üles.

Et säiliks rahu ja rohelus.

Haua hooldamine võiks odavam olla.

Hauahooldus teenus.

Hauaplatsid võiks olla kantud Haudi süsteemi.

Hauaplatside leidmiseks võiks olla tsoonide numbrid.

Hooldusteenus.

Kastmisnõud võiks olla.

Klienditeenindaja, kes juhataks hauaplatsideni.

Koha leidja – digitaliseeritud.

Kohti on väga vähe.

Lähedale sõitmise võimalused, kui toimuvad matused.

Oleks vaja vajalike tööriistade laenutust.

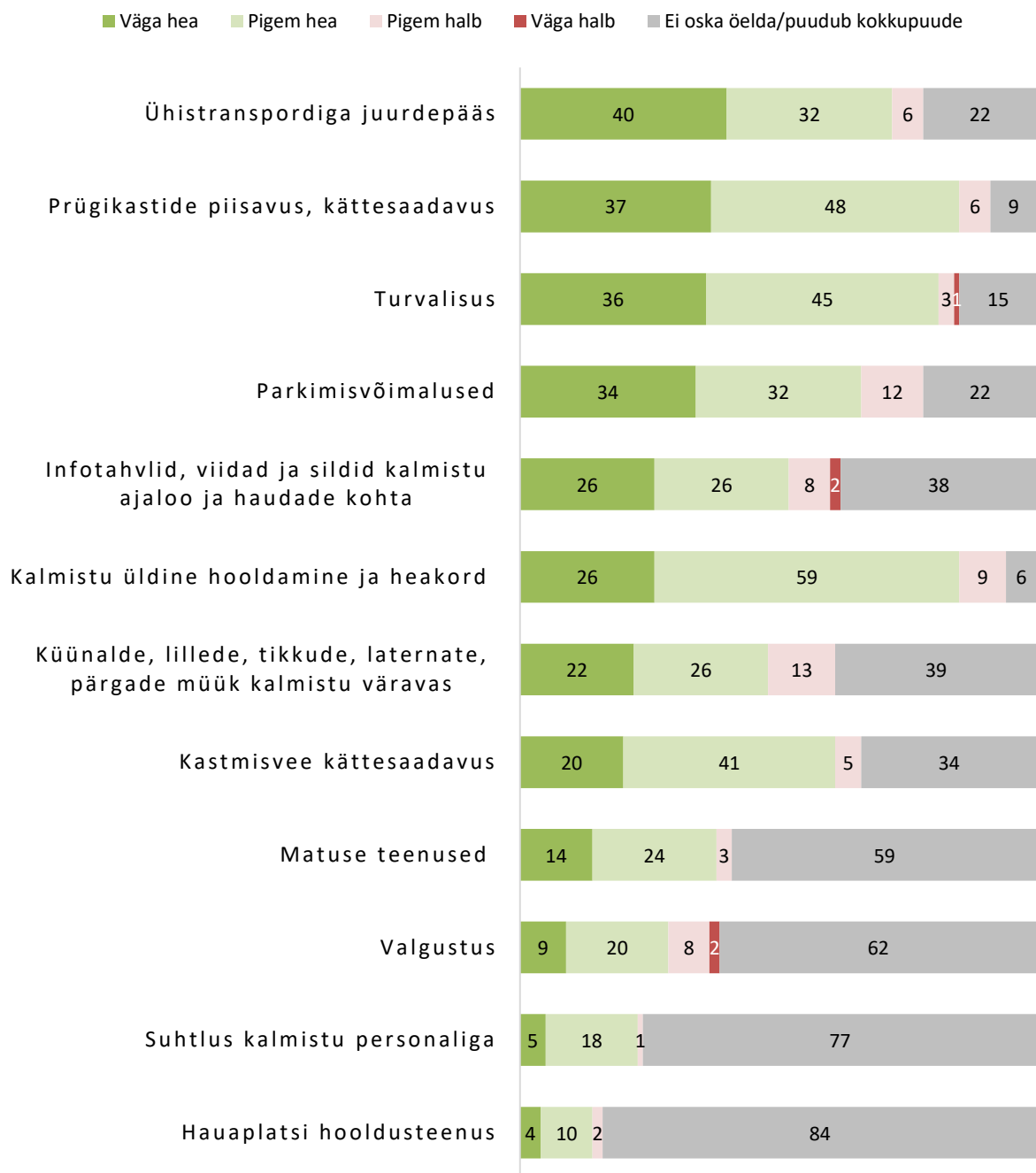
Pood.

Tagasiside kalmistu külastajatelt.

Haua korrastamise teenus aastamaksu alusel.

Võiks olla peielauad.

Võiks olla pinkide tegija.

Joonis 5. Metsakalmistu erinevate aspektidega rahulolu (%).

Pärnamäe kalmistu

Pärnamäe kalmistu külastajad on kõige enam rahul prügikastide piisavuse ja kättesaadavusega (86%), kalmistute üldise hooldamisega (77%) ja parkimisvõimalustega (76%) (Joonis 6). Rahulolematust erinevate Pärnamäe kalmistu aspektidega on suhteliselt vähe, kuid kõige enam said halva hinnangu parkimistingimused (15%), puudulikud infotahvlid, viidad ja sildid

kalmistu ajaloo ja haudade kohta (14%), kastmisvee mittekättesaadavus (13%) ning kalmistute üldine hooldamine (12%). Pea kõikide aspektide puhul oli 1-6% neid pealinlasi, kes andsid väga halva hinnangu, v.a. prügikastide piisavusele ja kättesaadavusele ning suhtlusele kalmistu personaliga. Üle poolte külastajatest ei osanud hinnata Pärnamäe kalmistu hauaplatsi hooldusteenust, suhtlust kalmistu personaliga, valgustust ning infotahvleid, viitasid ja silte kalmistu ajaloo ja haudade kohta.

Pärnamäe kalmistu külastajatelt küsiti ka, mis neile kõige enam ja kõige vähem meeldib selle kalmistu juures ning milliseid teenuseid võiks veel sellel kalmistul olla. Kõige enam meeldib külastajatele kalmistu üldine korrashoid (29%), haljastus, kujundus ja loodus (23%) ja ligipääsetavus (20%). Lisaks toodi välja meeldivate aspektidena vaikus ja rahu, asukoht, kabeli ja krematooriumi olemasolu ning klienditeenindust ja personali. Negatiivseid aspekte toodi välja vaid 49 korral. Häirivate aspektidena nähti kõige enam ligipääsetavust, parkimistingimusi ja teede korrashoidu nii suvel kui talvel (37%) ja üldist korrashoidu (35%). Kuid negatiivsena toodi välja ka liiga suurt kalmistut, turvalisust ja valgustust ning prügila lähedust, rahvuste segunemist, surnute matmist kahe hauaplatsi vahelisele teele, matmisteenuste infotelefoni puudumist ja territooriumi vaatamise võimaluse puudust internetist.

Ettepanekud kalmistu teenustele olid järgmised:

Haua ümbrust ise koristada.

Hauaplatside korrashoid.

Hauaplatside vahelist ala võiks niita.

Haudade hooldamine.

Haudade vaheline kaugus.

Info võiks olla kas autoga on sissesõit lubatud, vanematele inimestele võiks olla parem ligipääs, kalmistul võiks olla rohkem tööriistu.

Infotahvlid, märgistused.

Interneti kaart.

Kas on võimalik sõlmida kümneks aastaks hooldusteenust, kui palju maksab, mahajäetud haudade hooldamine.

Kohta, kus saaks istuda ja lõõgastuda.

Korralikum kaart, et leida paremini hauad üles.

Kui prügi vedeleb, kas keegi tegeleks sellega.

Leinaruum suurem.

Lilled müük ainult kahes kohas, võiks olla rohkem.

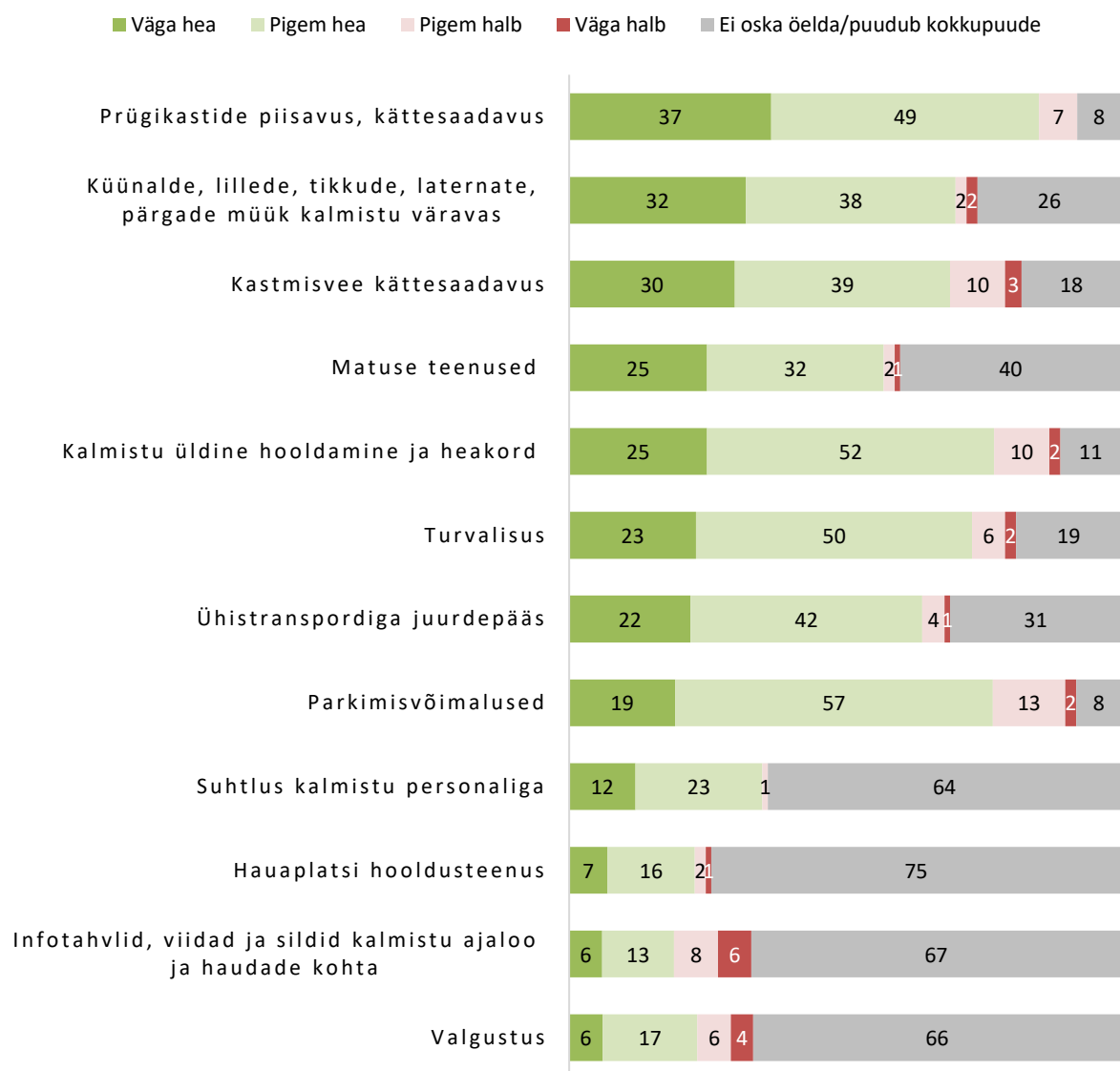
Lilled müük võiks olla lähemal.

Oleks vaja infotelefoni.

Paremini hooldama.

Pärgade ja lilled müük võiks parem olla.

Platside eelmüük.

Joonis 6. Pärnamäe kalmistu erinevate aspektidega rahulolu (%).

Siselinna kalmistu

Siselinna kalmistu külastajad on kõige enam rahul kalmistu üldise hooldamisega (84%) ja prügikastide piisavuse ja kättesaadavusega (78%) (Joonis 7). Kõige enam ollakse rahulolematud parkimisvõimalustega (29%), ühistranspordiga juurdepääsu võimalustega (18%) ning küünalde, lillede, tikkude, laternate ning pargade müügiga kalmistute väravas (16%). Pea kõikide aspektide puhul oli 1-8% neid pealinlasi, kes andsid väga halva hinnangu eri aspektidele v.a. suhtlusele kalmistu personaliga. Üle poolte külastajatest ei osanud hinnata Siselinna kalmistu hauaplatsi hooldusteenust, suhtlust kalmistu personaliga, valgustust ning matuse teenuseid.

Siselinna kalmistu külastajatelt küsiti ka, mis neile kõige enam ja kõige vähem meeldib selle kalmistu juures ning milliseid teenuseid võiks veel sellel kalmistul olla. Kõige enam meeldib külastajatele kalmistu ajaloolisus ja ausambad ning asukoht. Lisaks toodi välja meeldivate aspektidena vaikus ja rahu, loodus, üldine korrashoid ja personal. Negatiivseid aspekte toodi välja 19 korral. Häirivate aspektidena nähti kõige enam ebaturvalisust ja valgustuse probleeme, parkimisvõimaluste puudust, üldist halba korrashoidu ja vee- ning ühistarvikute puudust.

Ettepanekud kalmistu teenustele olid järgmised:

Ajaloolise info olemasolu võiks olla digitaalselt kättesaadav, mingisugused turismi aplikatsioonid, mobiilselt kättesaadavaks.

Ekraanid.

Ekskursioon.

Ekskursioonid.

Güdid võiksid teha kalmistule ekskursioone.

Hauaplatside leidmise aplikatsioon telefonis, et kergemini leida lähedaste haudasid.

Kaitse.

Korrastada vanad hauaplatsid.

Küünalde ja lillede müük.

Ligipääs 24 tundi.

Maha jäetud haudade korrastamine.

Mälestus kohvik ja saal.

Parkimis võimalus.

Parkla.

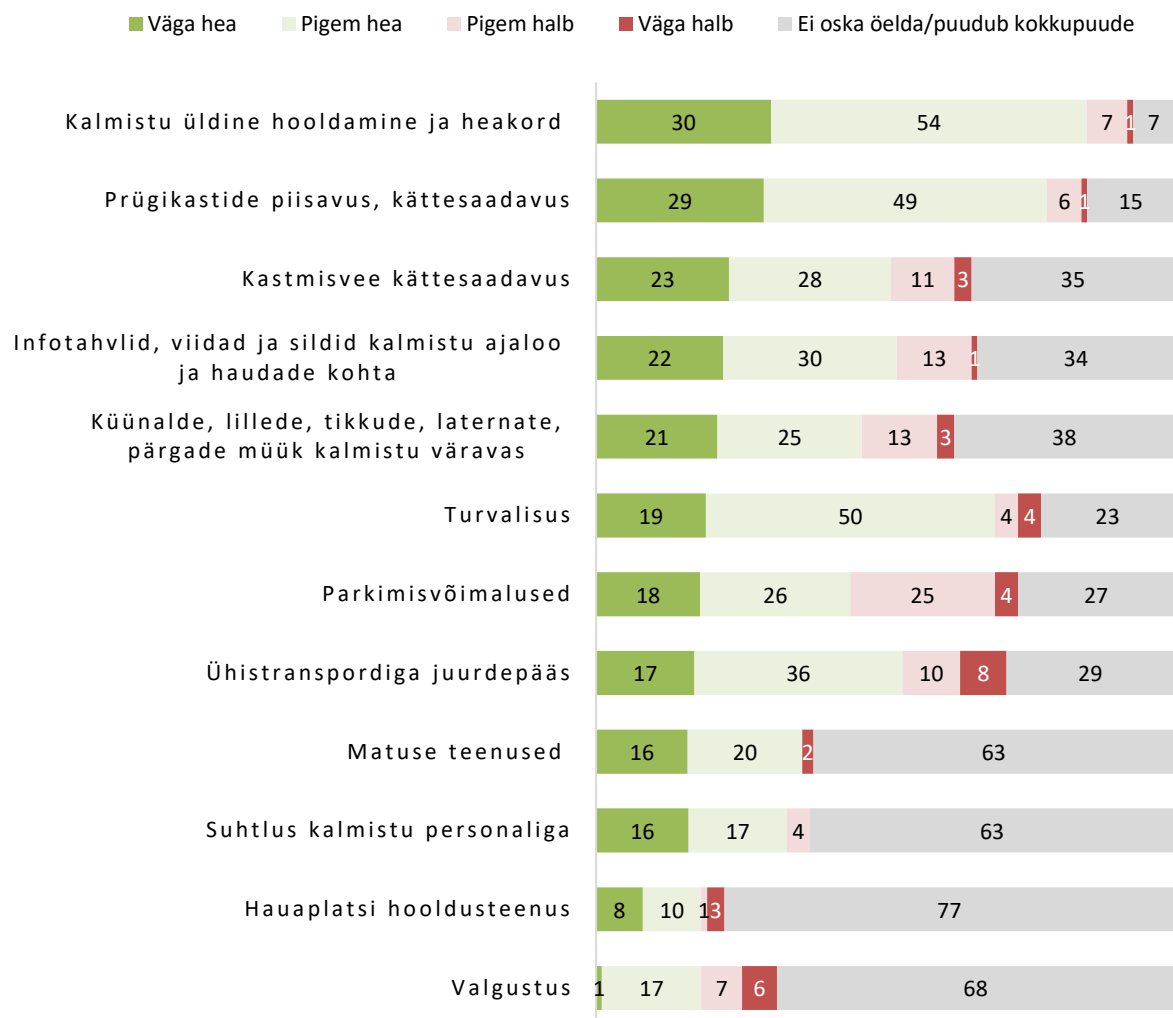
Parkla suuremaks.

Töövahenditele võiks olla laenutus.

Ühistransport kaugel.

Veevõtu tarbed.

Vesi.

Joonis 7. Siselinna kalmistu erinevate aspektidega rahulolu (%)

Rahumäe kalmistu

Rahumäe kalmistu külastajad on kõige enam rahul kalmistu üldise hooldamisega (89%) ja prügikastide piisavuse ja kättesaadavusega (76%) (Joonis 8). Kõige enam ollakse rahulolematud parkimisvõimalustega (20%), turvalisusega (19%) ning kastmisvee kättesaadavusega (15%). Pea kõikide aspektide puhul oli 1-5% neid pealinlasi, kes andsid väga halva hinnangu v.a. matuse teenustele ja hauaplatsi hooldusteenusele. Üle poolte külastajatest ei osanud hinnata Rahumäe kalmistu infotahvleid, viitasid ja silte kalmistu ajaloo ja haudade kohta, suhtlust kalmistu personaliga, valgustust, matuse teenuseid ning hauaplatsi hooldusteenust.

Rahumäe kalmistu külastajatelt küsiti ka, mis neile kõige enam ja kõige vähem meeldib selle kalmistu juures ning milliseid teenuseid võiks veel sellel kalmistul olla. Kõige enam meeldib külastajatele kalmistu vaikus ja rahu (33%), üldine korrashoid (20%), ligipääsetavus ja kodulähedus (16%). Lisaks toodi välja meeldivate aspektidena loodus, asukoht, urniplatsi olemasolu ja ajaloolisus. Negatiivseid aspekte toodi välja vaid 30 korral. Häirivate aspektidena nähti kõige enam eaturvalisust ja valgustus probleeme, parkimisvõimaluste puudust, üldist halba korrashoidu ning hauaplatside korrastamatust, välikäimla, vee- ning ühistarvikute puudust, personali probleeme, infopuudust.

Ettepanekud kalmistu teenustele olid järgmised:

Erinevad prügikastid, et saaks sorteerida prügi ja neid võiks rohkem olla.

Halb valgustus.

Informatsioon, personali kontaktid.

Infotahvlid ja ajalooline informatsioon võiks olla parem.

Infotelefon.

Võimalus teada saada, kuivõrd on võimalik uusi hauaplatse saada (Kasvu osakaal)

Kivipesu võiks pakkuda, kui juba ei pakuta, ohtlikel puudel võiks silma peal hoida.

Kohapeal võiks olla hauapiirete müük või tellimus.

Koristamine, konteinerid, vesi.

Koristus vahendid ja vett võiks rohkem olla.

Korraliku liiva tellimused, hauakivide tellimus.

Liiva müümise, tellimise teenus.

Müügipunkt värava juures.

Nõustamise teenus.

Parklat remontida.

Perioodilist hauahooldus teenust sooviks.

Pingid.

Plaan, haudade leidmiseks.

Puude mahalõikamist võiks rohkem olla.

Rohkem prügikaste.

Tahan plaatide sambla puhastamist tellida, aga ei olnud.

Teadete tahvlid.

Teed ehitada.

Teeraja ääres võiks olla pingike.

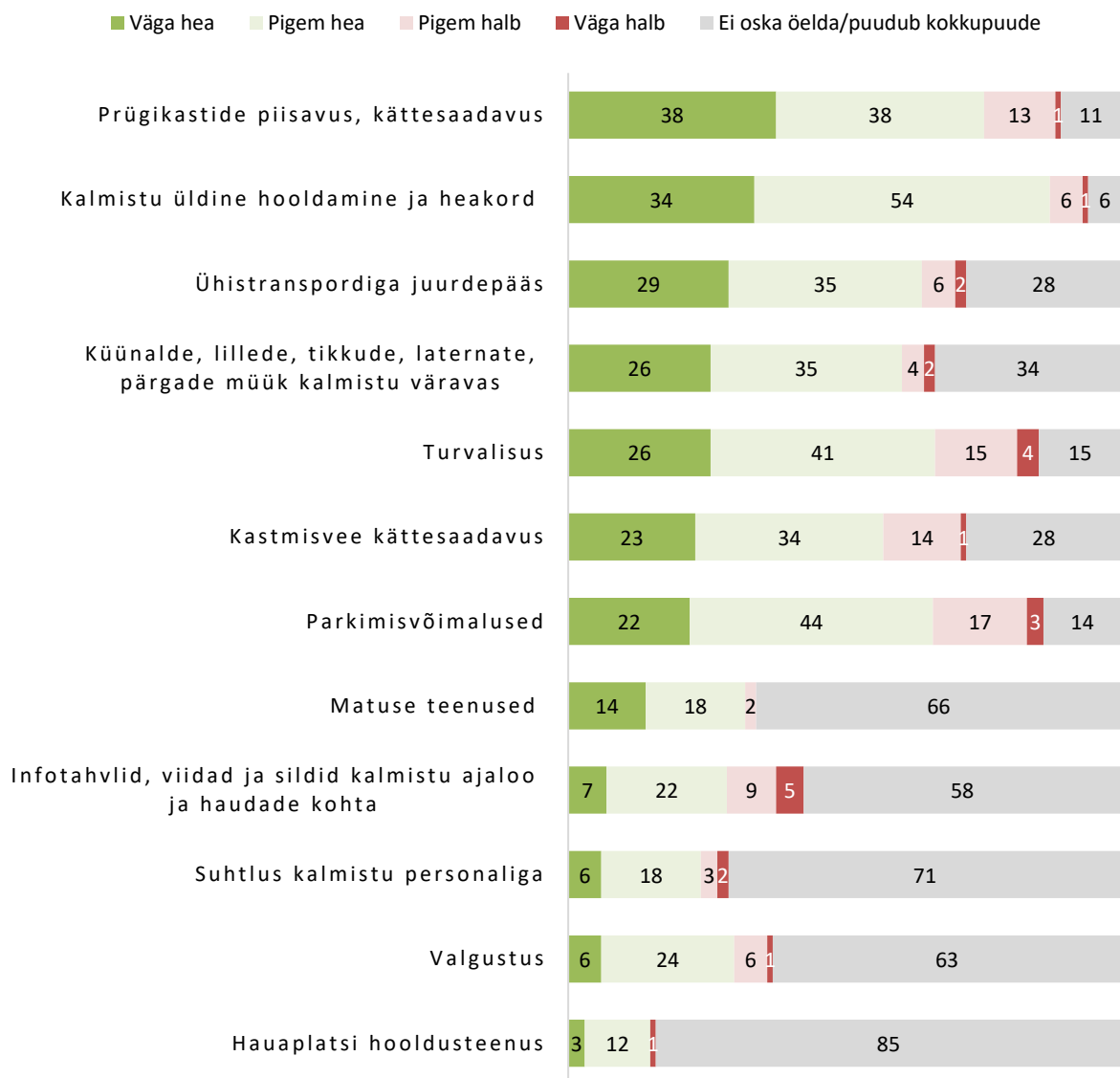
Telefonis võik olla aplikatsioon haudade leidmiseks.

Töövahendeid võiks olla rohkem (rehad jms).

Valve võiks olla parem.

Veevõtukohti rohkem.

Videovalve, turvamees.

Joonis 8. Rahumäe kalmistu erinevate aspektidega rahulolu (%)

Liiva kalmistu

Liiva kalmistu külastajad on kõige enam rahul kalmistu üldise hooldamisega (85%) ja küünalde, lillede, tikkude, laternate ning pärgade müügiga kalmistu väravas (80%) (Joonis 9). Kõige enam ollakse rahulolematud parkimisvõimalustega (29%), ühistranspordiga juurdepääsu võimalustega (28%), kastmisvee kättesaadavusega (20%) ning turvalisusega (16%). Pea kõikide aspektide puhul oli 1-9% neid pealinlasi, kes andsid väga halva hinnangu v.a. matuse teenustele ja suhtlusele kalmistu personaliga ja prügikastide piisavusele ning kättesaadavusele. Üle poolte külastajatest ei osanud hinnata Liiva kalmistu infotahvleid, viitasid ja silte kalmistu

ajaloo ja haudade kohta, suhtlust kalmistu personaliga, valgustust, hauaplatsi hooldusteenust. Ligikaudu pooled ei osanud hinnangut anda ka matuse teenustele.

Liiva kalmistu külastajatelt küsiti ka, mis neile kõige enam ja kõige vähem meeldib selle kalmistu juures ning milliseid teenuseid võiks veel sellel kalmistul olla. Kõige enam meeldib külastajatele kalmistu vaikus, rahu, looduslähedus, avarus, üldine korrashoid ning asukoht. Lisaks toodi välja meeldivate aspektidena lillede ostmisvõimalust, mälestusmärke, mälestamise saali, vabu hauaplatse, rongiühendust. Negatiivseid aspekte toodi välja vaid 61 korral. Häirivate aspektidena nähti kõige enam ebaturvalisust ja vandaalitsemist, parkimisvõimaluste puudust, üldist halba korrashoidu, korrastamata teid, ligipääsetavuse probleemi ning teenuste ja personaliga seonduvaid probleeme. Lisaks toodi välja urni matmise võimaluste vähesesust, rahvuste hauakultuuri erinevusi, kasside poolset haudade rüvetamist, venekeelse info puudust.

Ettepanekud kalmistu teenustele olid järgmised:

Bussipeatus iga sissepääsu lähedal.

Bussipeatused asuvad kaugel.

Hauaplatside puhastus ja parandus.

Haudade vaatlejad peaksid maksma.

Hooldada haudasid, kus keegi ei käi.

Infotahvel, vesi, parkla, kalmistu plaan.

Järevalve.

Kohta hooldustarvete hoidmiseks.

Kontori telefoninumber.

Krematoorium kui seda veel ei ole.

Kus peakontor asub.

Lihtsustada haudade leidmissüsteemi.

Liiva kättesaadavus võiks olla parem.

Lilli kasta rohkem kui 2 korda kuus.

Lisavalve, värvad sulgeda, kalmistu tarastada, vajab parandamist.

Mahajäetud haudade hooldamine.

Päris lillede müük võiks olla.

Parkimine.

Parkimine, viited kabeli suunas.

Parkla, välikäimla.

Pikendage lõpuaega surnuga koos viibimiseks kahe tunnini.

Platside hooldus.

Pood.

Puudub ülevaade teenustest, ei oska lisada ega öelda, mis puudub. Huvitaks värske liiva teenus, kivi taastamised jne.

Rohkem hooldust.

Rohkem infot kalmistuteenuste kohta, kaubavalik surnuaialähedases poes.

Rohkem liiva tuua, pingid.

Rohkem parkimiskohti.

Rohkem vett.

Seadmed kastmiseks.

Sissepääsu territooriumile tellida elektroonselt.

Sügisel koristus.

Talvine teehooldus.

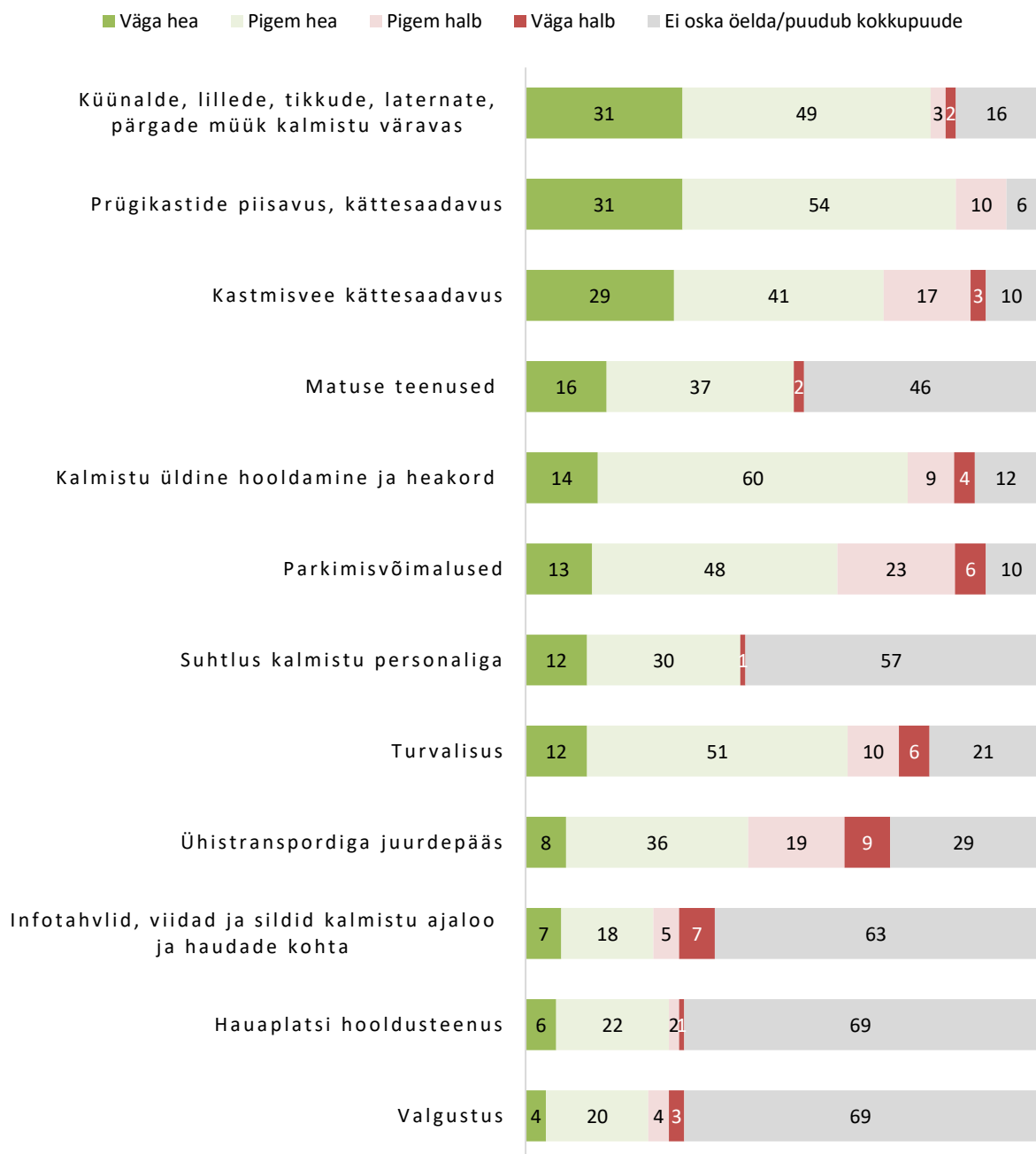
Tara Viljandi mnt. ääres.

Teenendav personal, kes abistaks vanemaid inimesi.

Tualett.

Turvalisus.

Vahimehe palkamine.

Joonis 9. Liiva kalmistu erinevate aspektidega rahulolu (%)

Hiiu-Rahu, Pirita ja Juudi kalmistute osas oli liiga vähe vastajaid, et statistilisi järeldusi teha. Kuid tabel 2-s on välja toodud nende kolme kalmistu kohta, mida külastajad pidasid nende kalmistute puhul meeldivaks, mittemeeldivaks ja milliseid ettepanekuid nad kalmistutele esitasid.

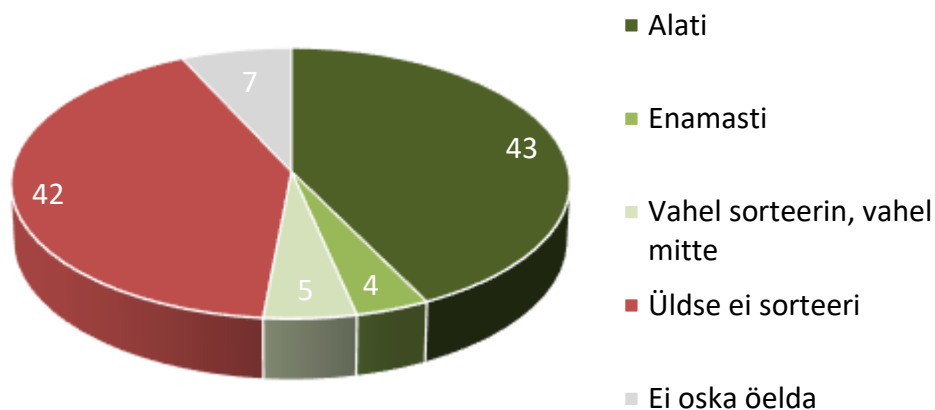
Tabel 2. Pirita, Juudi ja Hiiu-Rahu kalmistute külastajate hinnangud (N).

	Meeldib	Ei meeldi	Ettepanekud
Pirita kalmistu	Asjakohane	Prügi ei sorteerita	Aiatööriistade rent
	Asukoht	Turvalisus nõrk, ei saa asju jätta järelvalveta	Ei suuda leida Aleksander Nevski hauda, pole andmeid
	Asukoht	Ümber selle on terviserajad ja sõidavad läbi kalmistu	Liiva võiks olla
	Kodule lähedal	Vähe ruumi haudade vahel, liikumisruumi ei ole	Mitte midagi
	Kõik on ilus ja viisakas	Vanad ristid pole ilusad	Müügil võiks olla ka küünlaid
	On väike	Vesi oli puudu	Rohkem suunaviitasid
	Puud	Viimane hooldus, lükati haudadele liiva ja killustiku	
	Rahulik, looduslik keskkond	Võiks olla ligipääs autoga	
	Seal on ilus ja huvitav		
	Sulgeda		
	Väga ilus oli		
Väike ja hubane, üldine väljanägemine			
Juudi kalmistu	Eri Klassi haud, väärikas kalmistu, maastik		Parkimiskohti jurde
	Korrashoid		Võiks olla ajalooline ülevaade
	Teistmoodi, reeglid teistsugused		
	Vee puudumine		
Hiiu-Rahu kalmistu	Alati korras	Ei saa ise liiva tuua ainult kalmistult saab	Applikatsioon telefonis, et leida kergemini haudasi, infotahvleid rohkem
	Armas, pisike, kodune	Pole valgustus nii hea	Eraldi müük lilledele ja küünaldele
	Asukoht, rahu ja vaikus	Prügi koristus	Lilled müük
	Hea rahulik	Puu, oksad ja juured mis jäävad hauaplastile	Rohkem prügi koristada
	Kaunis ja puhas	Ruumi puudumine haudade vahel, nõukaajal oli rohkem ruumi	
	Mõnus väike		
	Pisike, vaikne ja rahulik		
	Selline pisem		
	Väike, armas kalmistu		
	Vaikus		

3. Prügi sorteerimine Tallinna kalmistutel

Kalmistute külastajatelt uuriti kui sageli nad sorteerivad haudade hooldamisel tekkivat prügi (Joonis 10). 43% külastajatest sorteerib prügi alati, 4% enamasti sorteerivad, 5% vahel sorteerivad ja vahel mitte ning 42% ei sorteeri prügi üldse haudade koristamisel.

Vastajatelt uuriti ka, miks nad prügi ei sorteeri. Kõige enam põhjendati seda sellega, et on liiga vähe konteinereid või need puuduvad üldse (56%), ei ole vaja prügi sorteerida (23%) või tekib ühetaoline prügi (13%). Lisaks toodi välja ajapuudust, informatsiooni puudust ja prügikastide liigset täituvust.

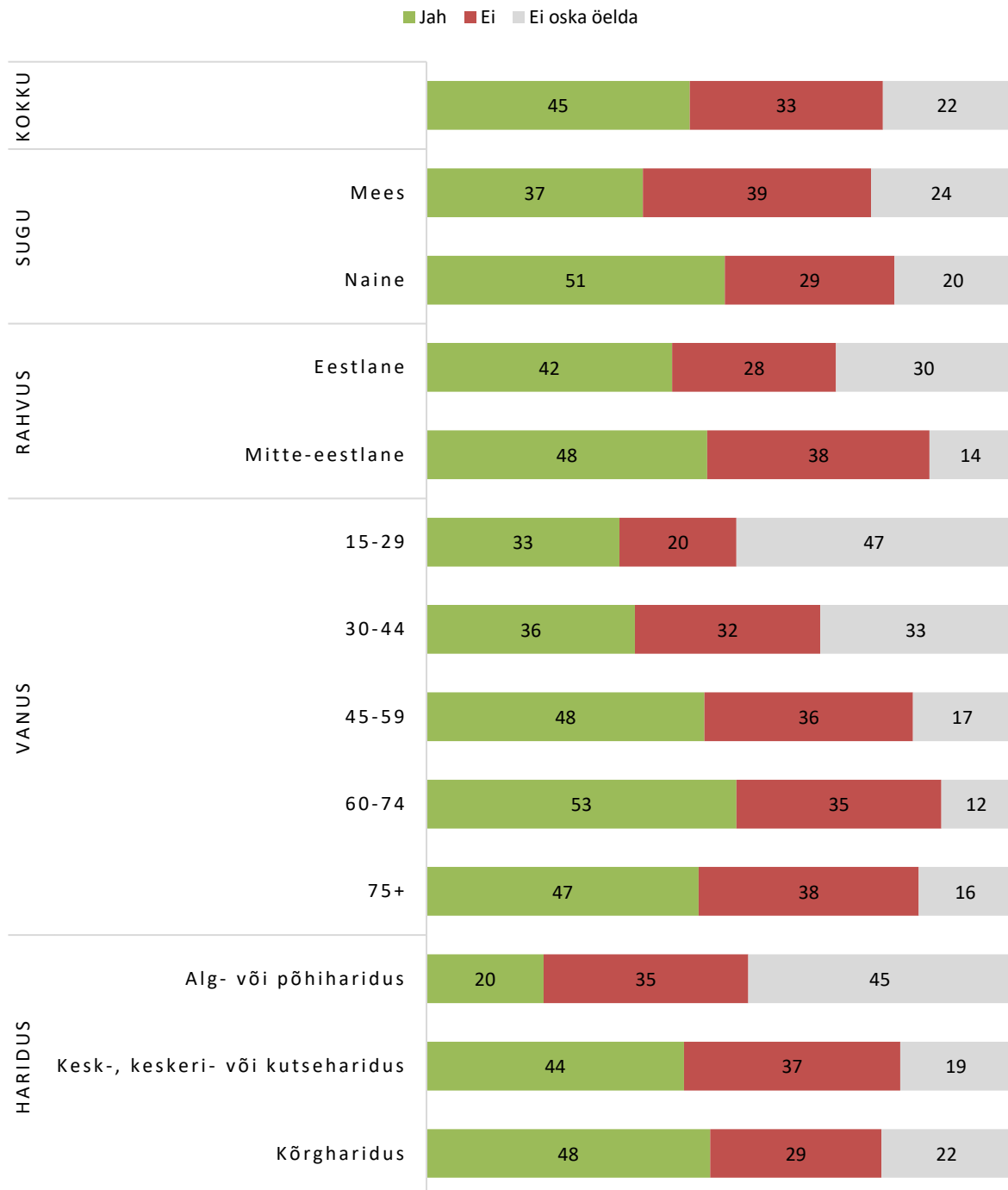

Joonis 10. Kalmistu haudade hooldamisel tekkiva prügi sorteerimise sagedus (%)

4. Tallinna kalmistutel asuva hauaplatsi kasutamiseks lepingu sõlmimine

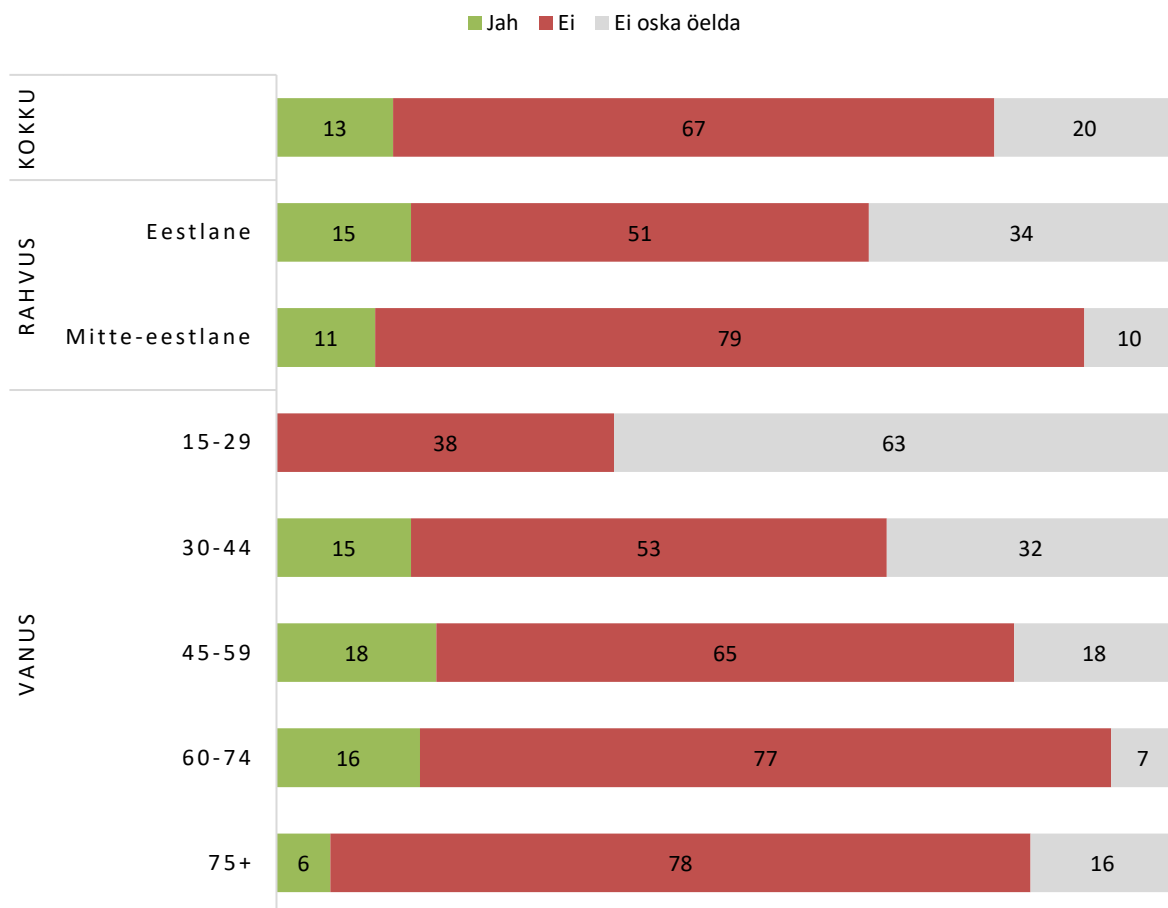
Tallinna kalmistutel asuva hauaplatsi kasutamiseks on lepingu sõlminud 45% kalmistu külastajatest, 33% ei ole lepingut sõlminud ning 22% ei ole sellest teadlikud, kas nemad või nende leibkonna mõni liige on sõlminud lepingu (Joonis 11). Keskmiselt enam on lepingu

sõlminud naised, mitte-eestlased, vanemaealised (45+) ning kõrgharidusega kalmistute külastajad.

Joonis 11. Tallinna kalmistul asuva hauaplatsi kasutamiseks lepingu omamine (%).

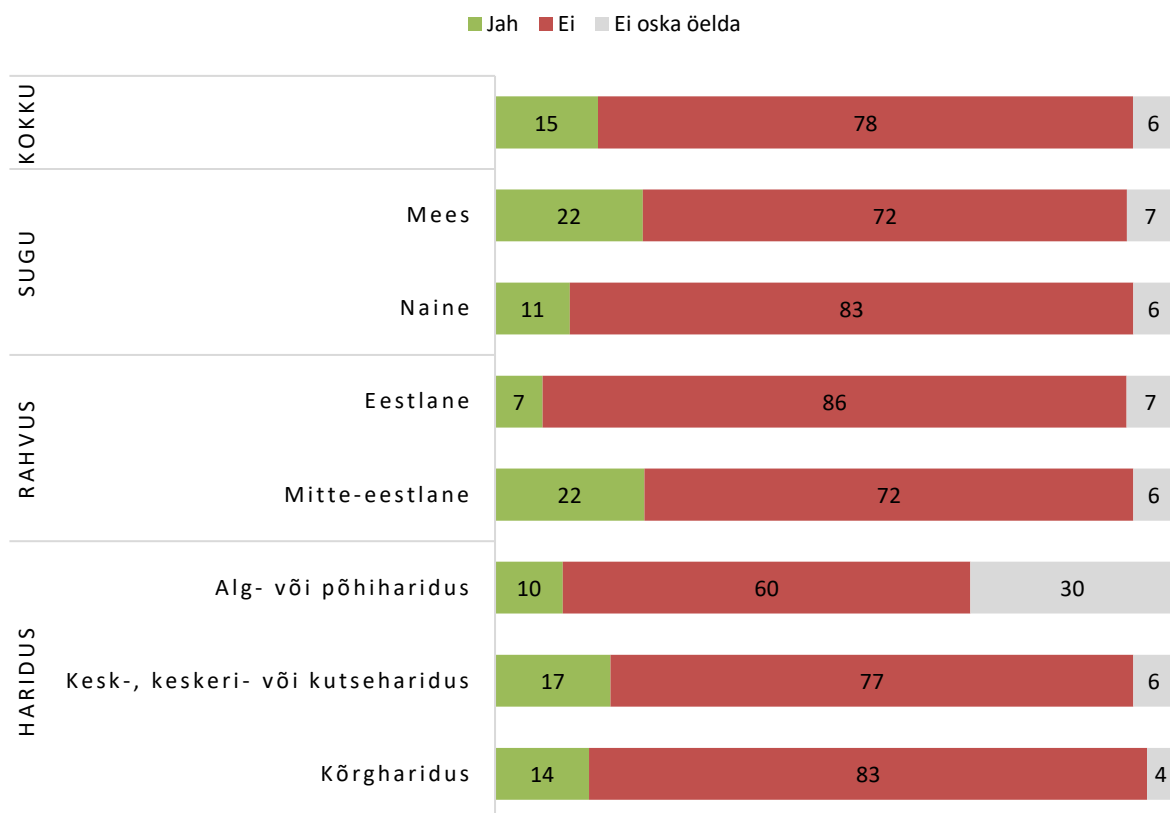
Tallinna kalmistute hauaplatsi kasutamise lepingu on sõlminud vaid 13% isikutest elektrooniliselt, 67% on sõlminud selle muul viisil ning 20% ei oska öelda, mis vormis leping on sõlmitud (Joonis 12). Keskmiselt enam on lepingu elektrooniliselt sõlminud eestlased ning 30-74- aastased pealinlased. Kõige enam toovad vastajad välja, et nad pole elektroonilist lepingut sõlminud, kuna nad ei olnud sellest teadlikud (36%) või ei kasuta digitaalset allkirjastamist (20%). Muude põhjuste all toodi kõige enam välja, et lepingud on nii ammu sõlmitud, et siis ei olnud elektroonilise allkirjastamise võimalust, ei kasutata arvutit ja interneti, eelistatakse kontoris sõlmitud lepingut.

Joonis 12. Elektroonilise hauaplatsi kasutamise lepingu omamine (%)

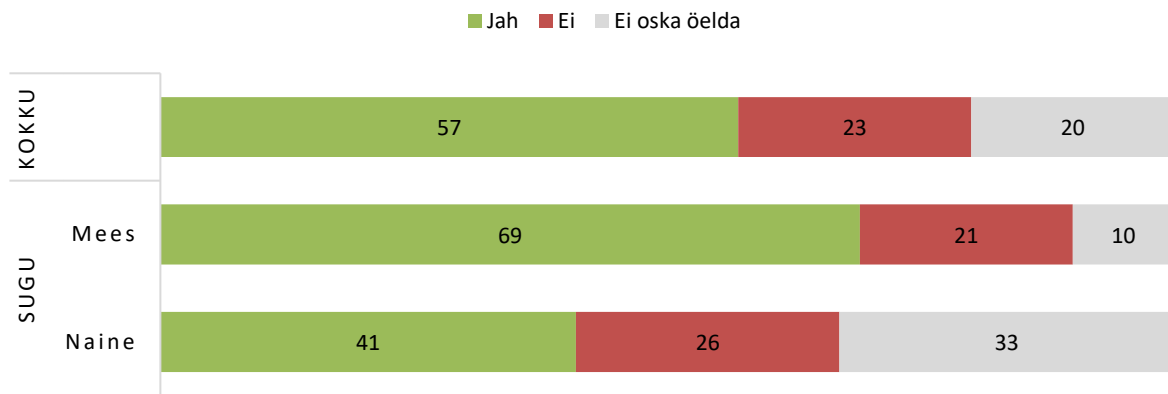
5. Teadlikkus hauaplatsi ehitamise ja kujundamise kooskõlastamise vajalikkusest

Viimase 2-aasta jooksul on 15% Tallinna kalmistute külastajatest tellinud mõnelt erafirmalt hauaplatsi ehitamist või kujundamist (Joonis 13). Keskmiselt enam on töid tellinud erafirmalt mehed, mitte-estlased ning kesk-, keskeri- või kutseharidusega pealinlased.

Joonis 13. Kas Teie või keegi Teie leibkonnast on viimase 2 aasta jooksul tellinud mõne erafirma käest hauaplatsi ehitamise või kujundamise mõnel Tallinna kalmistul?(%)

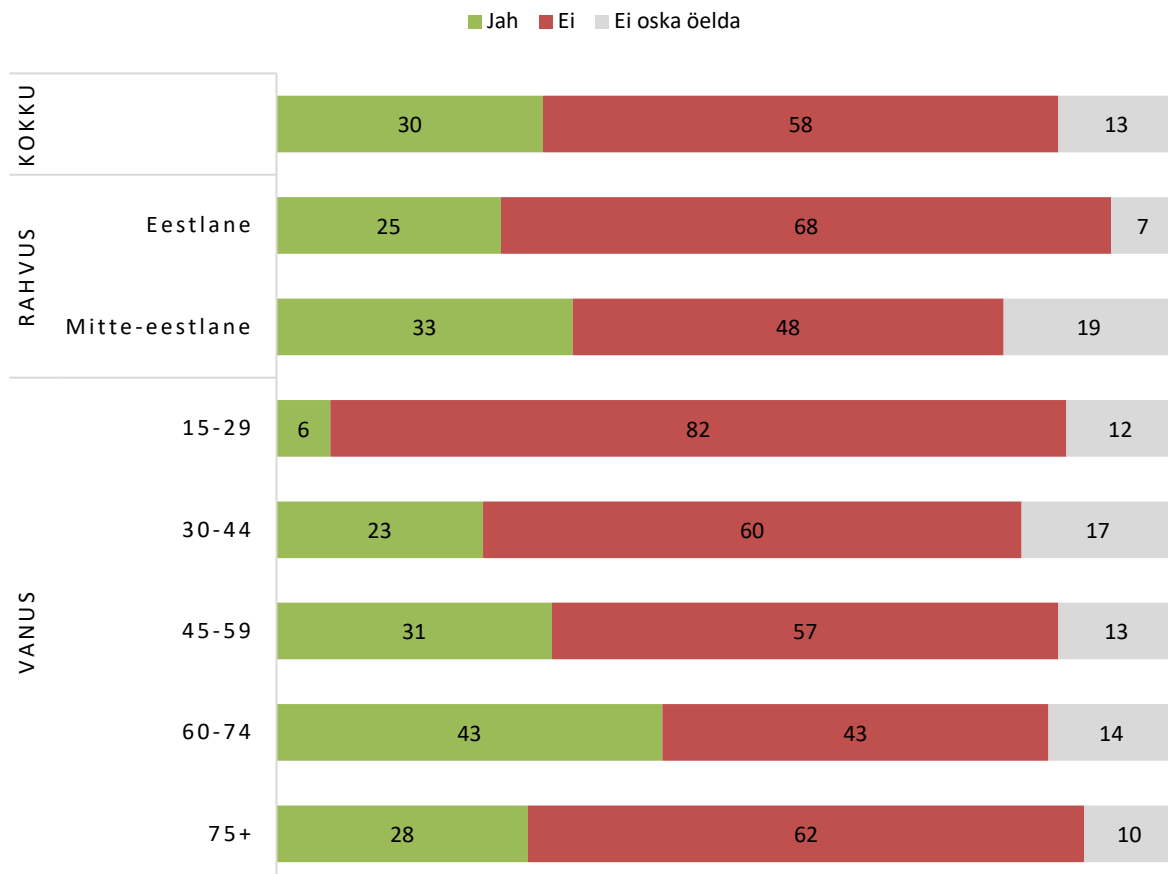
Hauaplatsi ehitamise või kujundamise erafirmalt tellinud isikute seast on 57% teadlikud või peavad vajalikuks töö kooskõlastamist eelnevalt kalmistuga ning 23% ei ole sellest teadlikud või ei pea seda vajalikuks (Joonis 14). 20% tööd tellinud isikute seast ei osanud seisukohta võtta. Keskmiselt enam on mehed teadlikud vajalikkusest töid kooskõlastada.

Joonis 14. Teadlikkus kooskõlastada kalmistuga hauaplatsi ehitamist või kujundamist (%).

6. Teadlikkus Tallinna kalmistute eeskirjadest

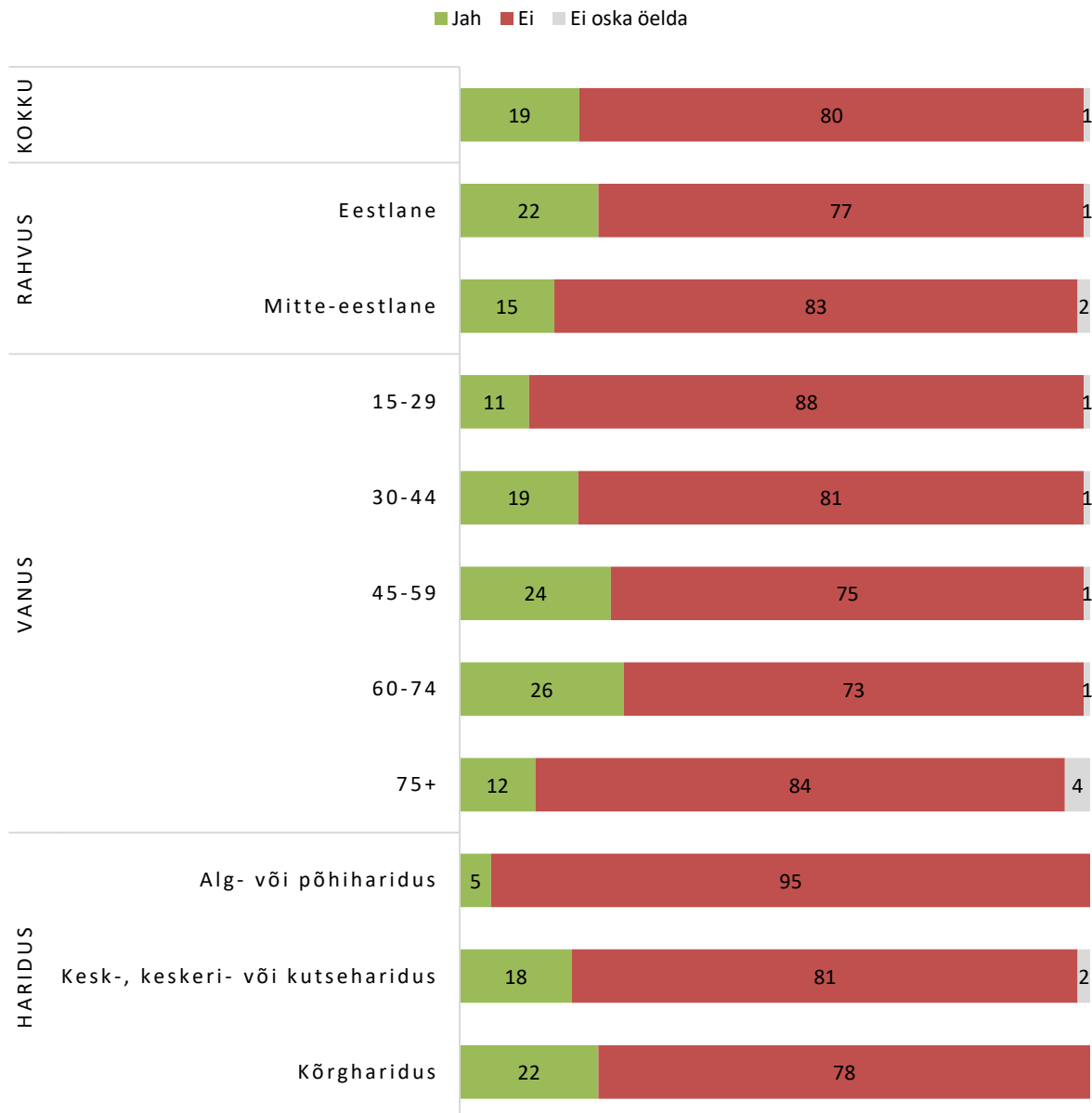
Tallinna kalmistute eeskirjadega on tutvunud 30% külastajatest (Joonis 15). Keskmiselt enam on eeskirjadega tutvunud mitte-eestlased ning 45-74-aastased.

Joonis 15. Tallinna kalmistute eeskirjadega tutvunud külastajate osakaal (%).

7. Eesti kalmistute registri Haudi kasutamine

Eesti kalmistute registrit Haudit on kasutanud 19% pealinlastest (Joonis 16). Keskmiselt enam on registrit kasutanud eestlased, 45-74-aastased ja kõrgharidusega tallinlased.

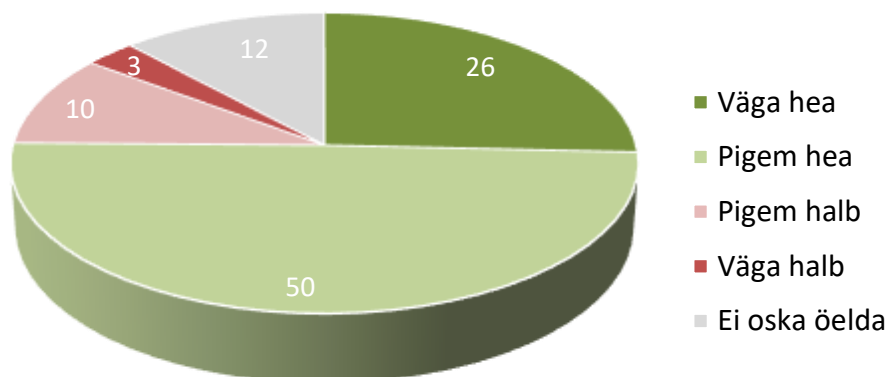

Joonis 16. Eesti kalmistute registri Haudi kasutamine (%).

Kalmistute registri Haudi kasutajatest on 26% väga rahul süsteemi kasutusmugavusega, 50% pigem rahul, 10% pigem ei ole rahul ning 3% ei ole üldse rahul (Joonis 17). Ligikaudu kümnendik ei oska hinnangut anda.

Rahulolematuse põhjused olid järgmised:

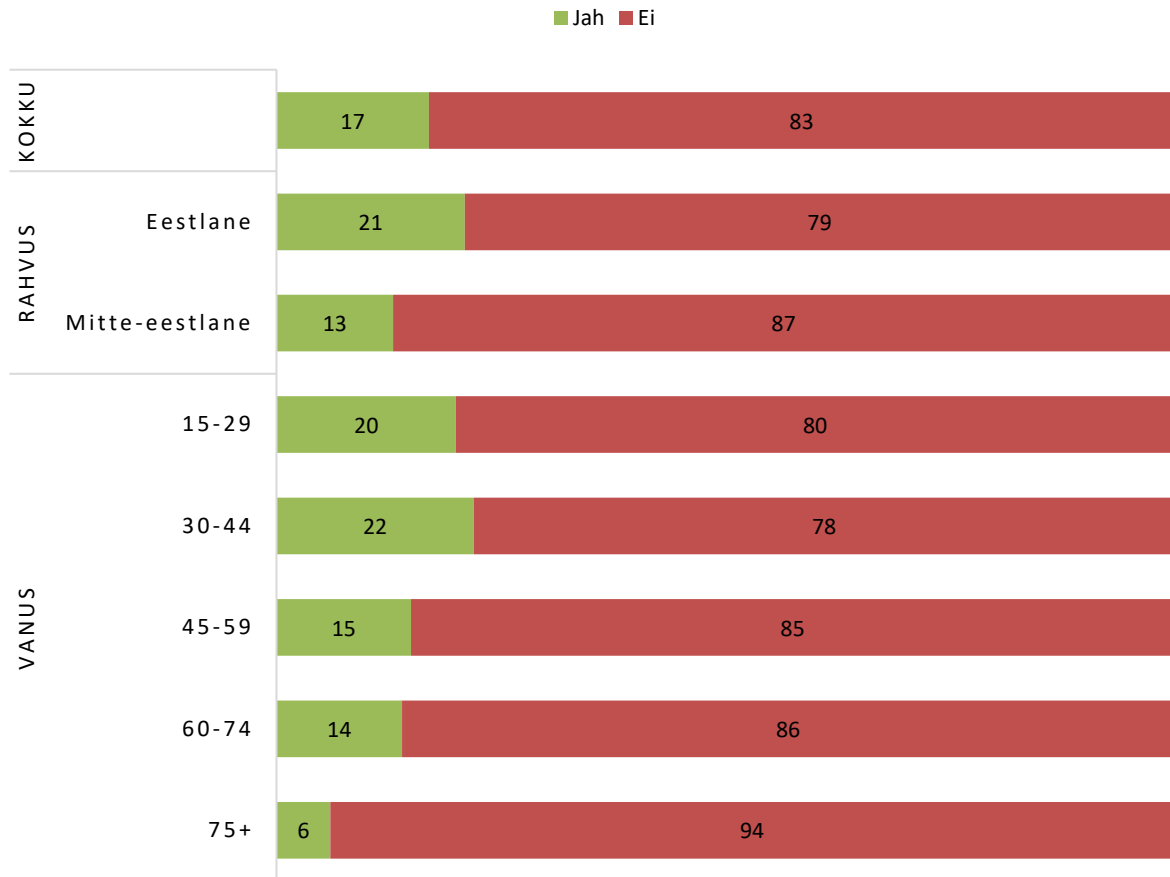
- Ebamugav*
- Ei leidnud hauaplatsi*
- Ei leidnud midagi*
- Ei leidnud vajalikku hauaplatsi*
- Ei ole kõiki kalmistuid sisse kantud sinna*
- Ei pääse hauale ligi*
- Ei saanud aru*
- Kaardil puudub navigatsioon*
- Keeruline süsteem*
- Perekonnanimede õigekiri*
- Puudulikud andmed*
- Raske oli positsioneerida, ei leidnud ülesse*
- Segadus*
- Sest see ei ole kasutatav mobiilis*
- Suht algeline*
- Tahaks vanemat sünnikuupäeva, mis kunagi oli*
- Teha parem plaan*
- Venekeelset versiooni ei ole*

Joonis 17. Kalmistute registri Haudi kasutusmugavus (%).

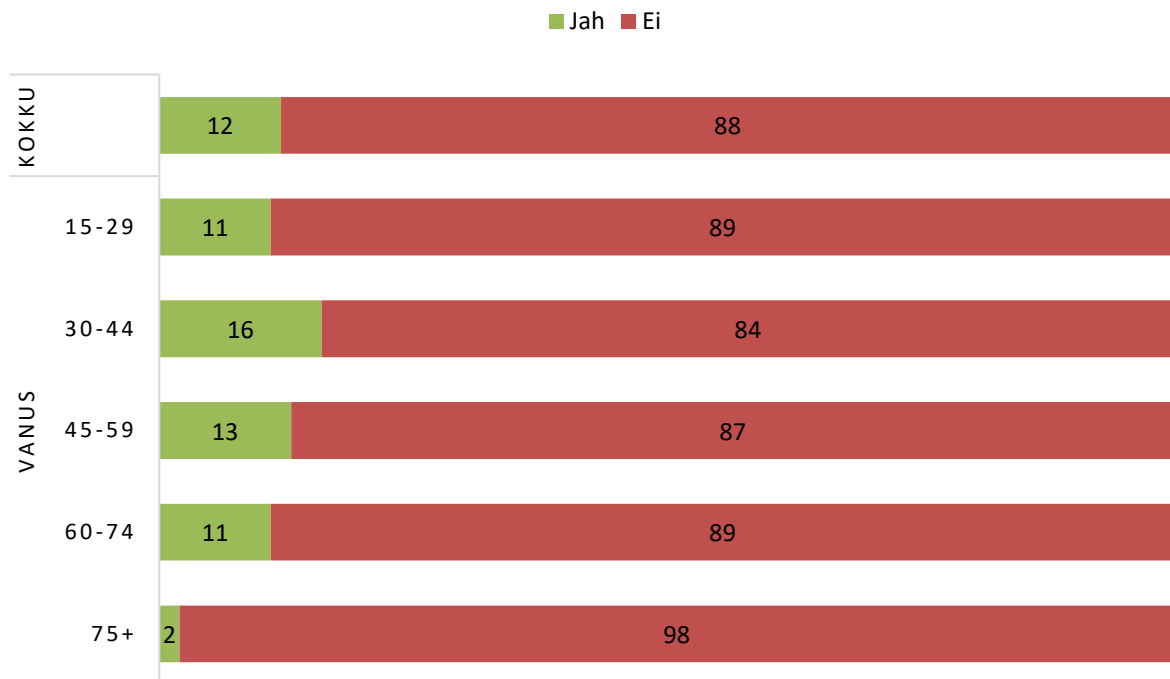
8. Tallinna kalmistuparkide külastamine

Viimase 12- kuu jooksul on Kalamaja kalmistuparki külastanud 17% pealinlastest (Joonis 18). Keskmiselt enam on kalmistuparki külastanud eestlased ja 15-44-aastased tallinlased.

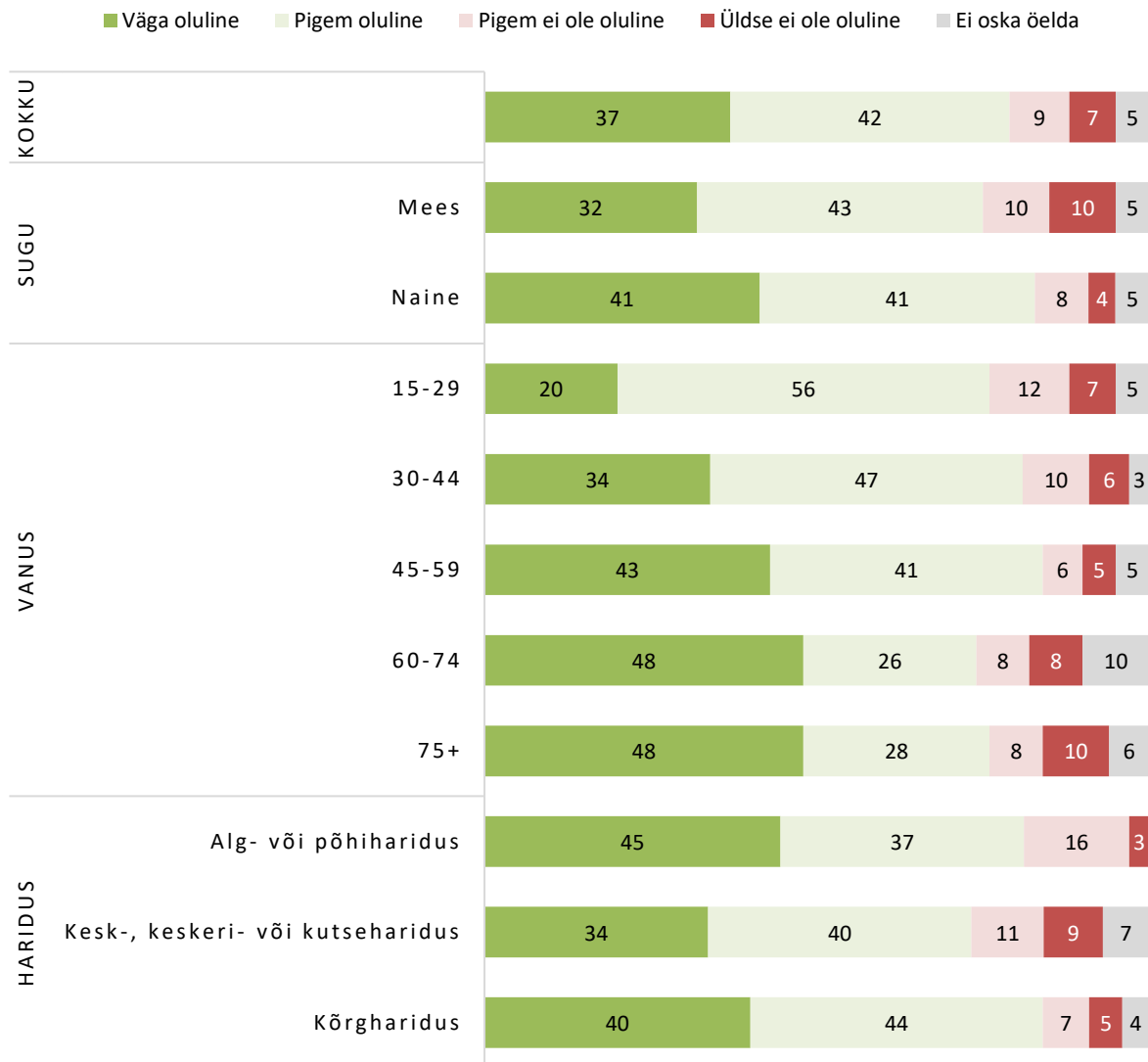
Joonis 18. Kalamaja kalmistupargi külastamine viimasel 12-kuul (%).

Viimase 12- kuu jooksul on Kopli kalmistuparki külastanud 12% pealinlastest (Joonis 19). Keskmiselt enam on kalmistuparki külastanud 30-59-aastased tallinlased.

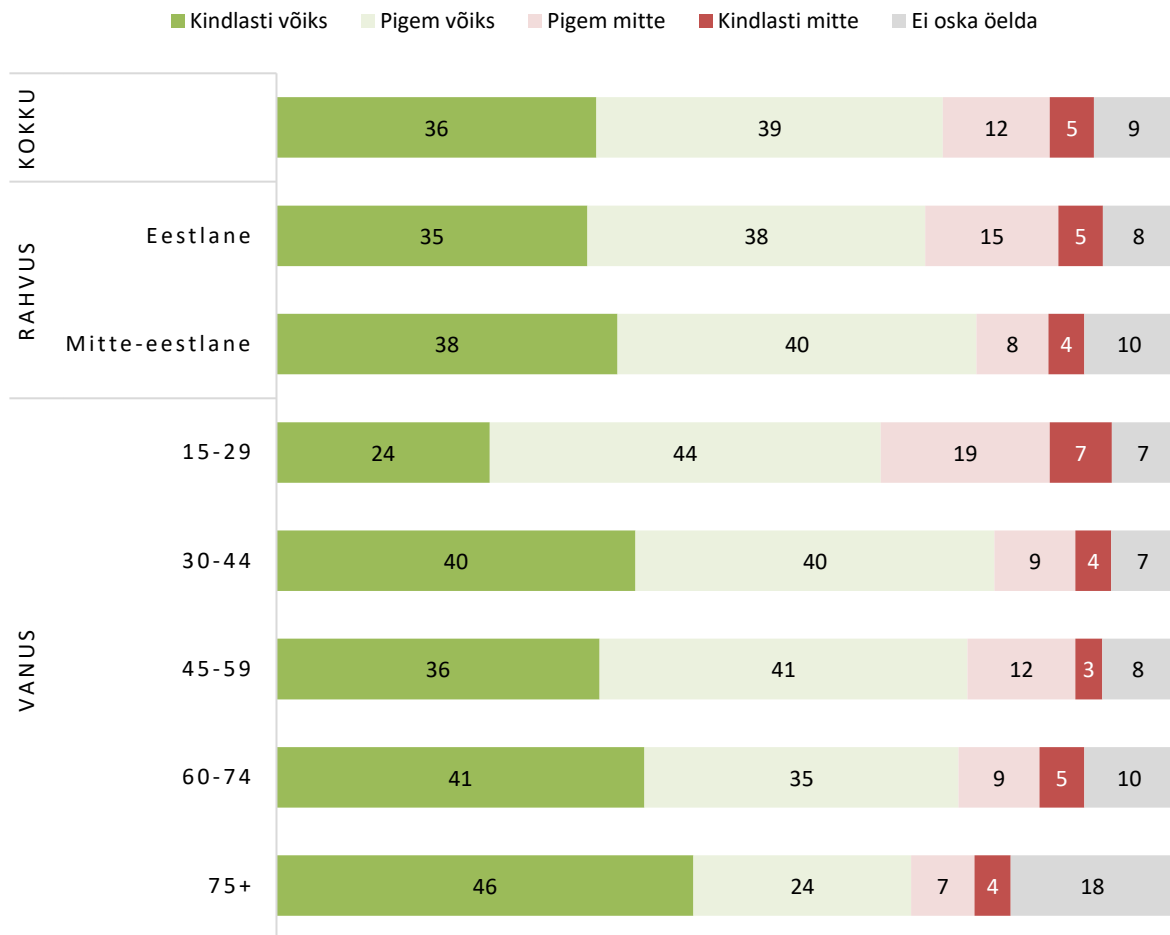
Joonis 19. Kopli kalmistupargi külastamine viimasel 12 kuul (%).

79% tallinlaste jaoks on oluline, et nii tegutseval Tallinna kalmistutel kui ka kalmistuparkides oleks olemas infotahvlid, viidad ja sildid kalmistu ajaloo, kalmistule maetud tähelepanuväärsete inimeste, kultuuriväärtuste ja loodusobjektide kohta (Joonis 20). Keskmiselt enam peavad infotahvlite, viitade ja siltide olemasolu oluliseks naised, üle 45-aastased ning alg-põhi- ja kõrgharidusega tallinlased.

Joonis 20. Tallinna kalmistutel kui ka kalmistuparkideks korrastatud endistel kalmistutel infotahvlite, viitade ja siltide olemasolu olulisus kalmistu ajaloo, kalmistule maetud tähelepanuväärsete inimeste, kultuuriväärtuste ja loodusobjektide osas (%).

Tallinna ajalooliste kalmistute nagu näiteks Siselinna kalmistu ja Metsakalmistu kujundamisel ja arendamisel turistide külastustega arvestamist peavad pigem või väga oluliseks 75% pealinlasi, pigem või üldse mitte oluliseks 17% tallinlasi ning ligikaudu kümnendik ei oska seisukohta võtta (Joonis 21). Keskmiselt enam peavad turistidega arvestamist oluliseks mitte-eestlased ning üle 30-aastased pealinlased.

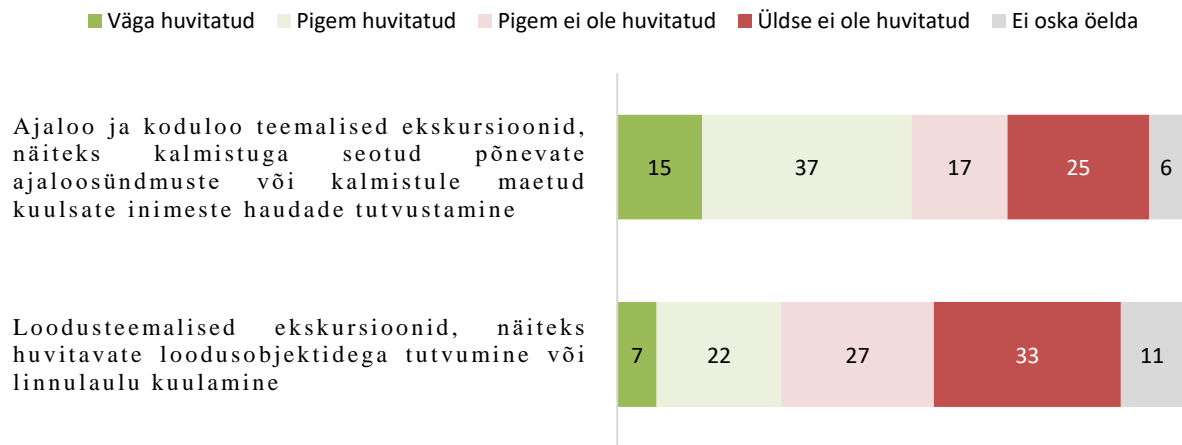

Joonis 21. Tallinna ajalooliste kalmistute nagu näiteks Siselinna kalmistu ja Metsakalmistu kujundamisel ja arendamisel turistide külastustega arvestamise olulisus (nt võõrkeelsete infotahvlite paigutamine kalmistu ajaloo ja kalmistule maetud tähelepanuväärsete inimeste haudade osas) (%).

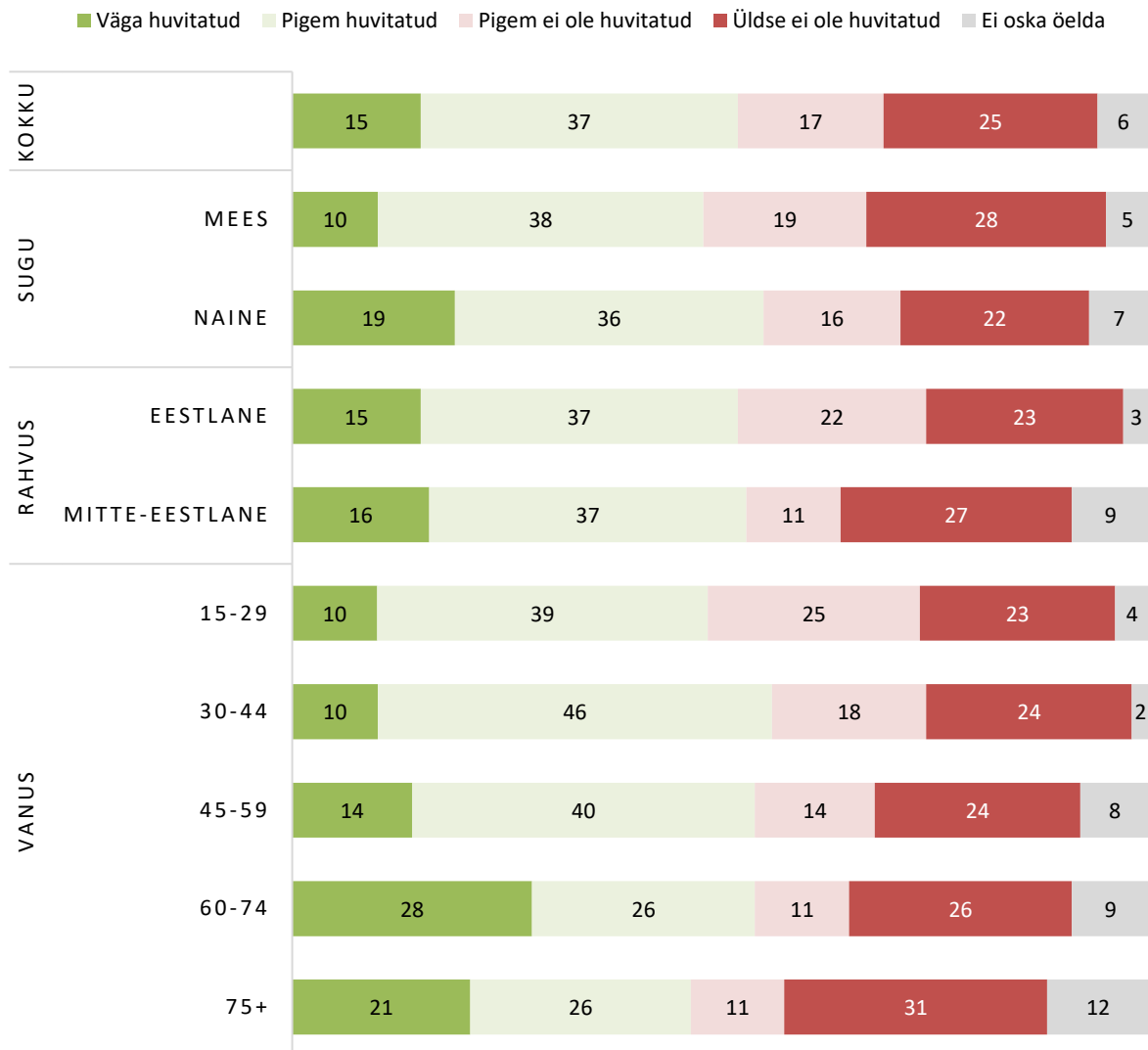
9. Huvi Tallinna kalmistute ekskursioonide vastu

Ajaloo ja koduloo teemalistest ekskursioonidest kalmistutel on pigem või väga huvitatud 52% tallinlastest (Joonis 22). Keskmiselt enam on kalmistutel ajaloo ja koduloo teemaliste ekskursioonide vastu huvi naistel, mitte-eestlastel ja üle 30-aastastel pealinlastel (Joonis 23).

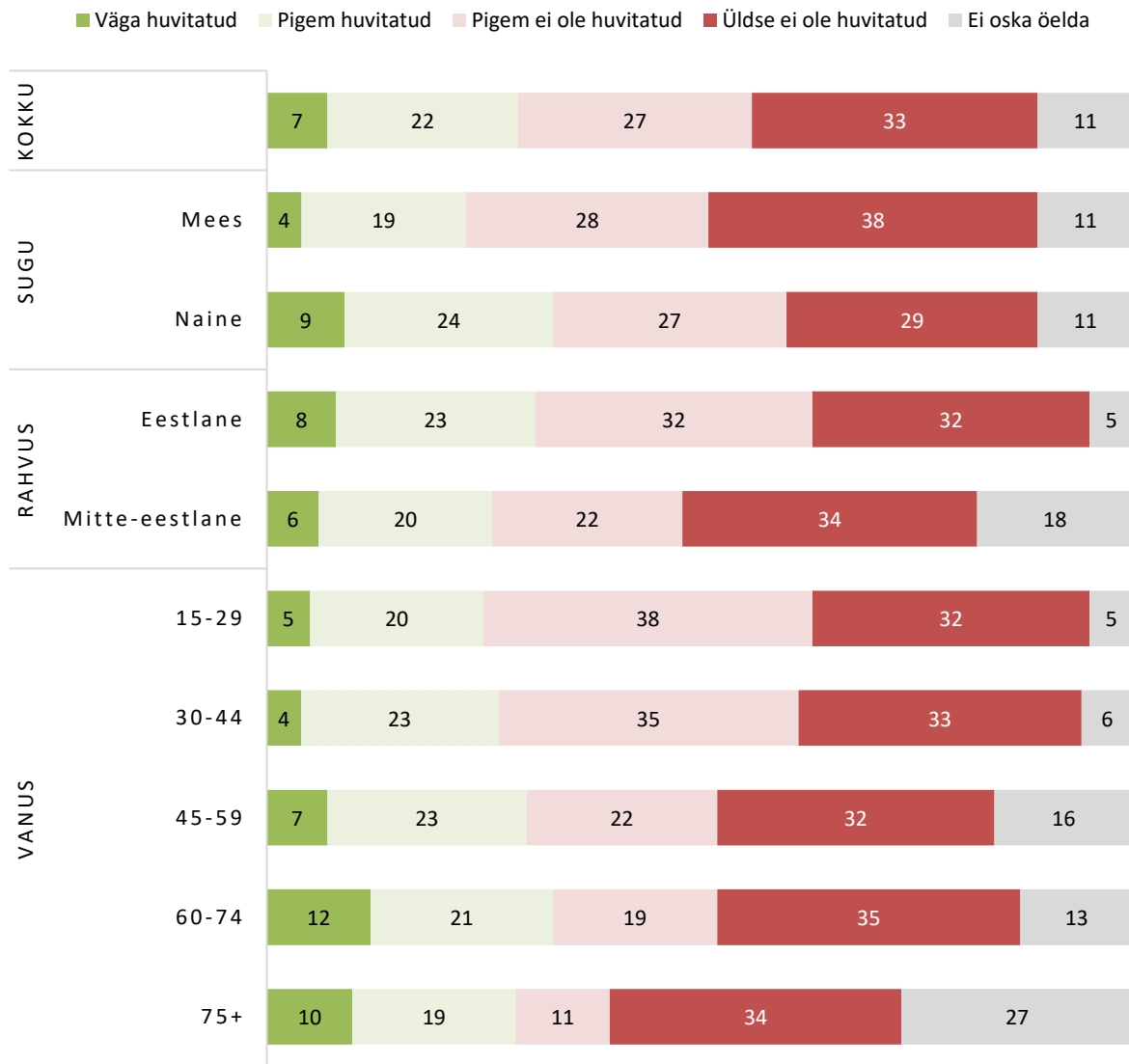
Loodusteemalistest ekskursioonidest kalmistutel on pigem või väga huvitatud 29% pealinlastest. Keskmiselt enam on kalmistutel loodusteemaliste ekskursioonide vastu huvi naistel, eestlastel ning üle 45-aastastel elanikel (Joonis 24).

Joonis 22. Pealinlaste huvi erinevate ekskursioonide vastu Tallinna kalmistutel või kalmistuparkides (%).

Joonis 23. Huvi ajaloo ja koduloo teemaliste ekskursioonide vastu kalmistutel soo, rahvuse ja vanuse lõikes (%).

Joonis 24. Huvi loodusteemaliste ekskursioonide vastu kalmistutel soo, rahvuse ja vanuse lõikes (%).